

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Revistă națională de știință și chestiuni sociale

Agresiunea contra domnului A. C. Cuza

Marele Apostol al neamului românesc, dl A. C. Cuza, a fost obiectul unui mârșav atentat în ziua de 1 August 1925 la Iași.

Un simbriaș jidan, al cărui nume ne repugnă să-l scriem, alături de numele de apostol al dlui Cuza, a atacat și lovit mișelește pe dl Cuza ziua 'namiază.

Indicii indiscutabile ne dovedesc, că agresiunea a fost pusă la cale și este numai o verigă — deși cea mai importantă dintr'un întreg lanț de provocațiuni iudaice, cari încearcă tot mai des răbdarea fără margini a blajinului popor românesc.

Vestea acestui adios atentat a indignat profund toată suflarea românească și un val iresistibil de protestări pline de dragoste nețărmită și devotament neclintit către dl Cuza a pornit din toate unghiurile țării înfierând abominabilă faptă.

Autoritățile au pus mâna pe agresorul criminal și avem ferma convingere că își va face întreaga datorie.

Indemnăm deci pe toți românii conștienți să-și păstreze calmul dejucând astfel toate manoperele de provocațiune!

Linistea publică, restabilită cu greu, a fost dar turburată nu de studenți, nu de „antisemiți“, ci de *jidanii atentatori la viața creștinilor*.

Vina lor este dar pe deplin dovedită și fără discuție. Iată cea ce credem că trebuie să aibă în vedere autoritățile noastre.

Agresiunea împotriva d-lui A. C. Cuza, în tot cazul, este de natură să facă atenți pe toți Românii, asupra acelor pe cari nu-i putem considera decât ca dușmanii dinăuntru ai țării, a cărei liniște o tulbură neconținut tot ei, ca să o denunțe apoi străinătății, prin zierele lor.

În același timp să facem un zid formidabil în jurul ideii național-creștine ducând-o la triumf în viața noastră de Stat și Națiune. Acesta este răspunsul cel mai demn la toate uneltirile jidovești.

Agresiunea dela Iași, care a pus coroana de martir pe fruntea dlui A. C. Cuza este un nou prilej de-a arăta dragostea și devotamentul ce-l purtăm aceluia, care o viață întreagă a stat neclintit pe temeiul adevărului și dreptății poporului românesc.

„Infrățirea Românească“

A. C. CUZA

Marele Apostol al Neamului Românesc. Luptătorul neînfricoșat al Naționalismului integral-creștin atacat mișelește de jidani în ziua de 1 August la Iași.

Drumul triumfal al dlui prof. A. C. Cuza

Intreaga suflare românească revine la conștiința adevă.ului

Reproducem după „Libertatea“ foaia marelui român din Orăștie I. Moța această „Scrisoare din Moldova“:

În viața noastră de toate zilele trăim clipe bune și rele, dar, după cum putem mărturisi cu toții, mai ales ce ne privește pe noi Românii din Moldova (ori și voi fraților din toată țara?), trăim mai multe rele decât bune... Totuși, o clipă de alinare, de bucurie, de înviore a nădejdi noastre de mai bine, are darul să șteargă din sufletul nostru nu clipe, ci întregi epoci de suferințe și de greutăți îndurate...

Se vede că viața grea ce a avut de dus poporul nostru românesc, l'a întărit așa sufletește, că trece destul de ușor și neînfrânt de nenumăratele încercări, iar când ajunge la o zi de bucurie, uită tot năcazul și toată suferința, mulțumind lui Dzeu că măcar de aci încolo poate nădăjdui și el ceva mai bine!

Acestea sunt credințele ce ni-am făcut despre poporul din Moldova după ce am trecut prin mijlocul lui prin câteva județe, cu dl profesor A. C. Cuza în luna trecută, Iulie.

În luna Iulie, dl prof. Cuza, însoțit de mai mulți credincioși ai mișcării naționale creștine, — a venit să cerceteze câteva orașe și comune fruntașe din județul Neamț. A mers întâi la Piatra-Neamț, pe ziua de 19 Iulie.

Primirea ce s'a făcut aci căpeteniei acestei mișcări, singura dela care se mai poate aștepta izbăvirea noastră de căderea în groapa ce ni-o sapă neamul diavolesc sub ochii noștri, ba cu ajutorul nepricepuților dintre noi, ca să neînghită — a fost dintr-acele ce se văd numai rar pe aci pe la noi. I-a ieșit lumea înainte, în costume naționale frumoase și curate, ca și cum ar vrea să zică: națională e simțirea voastră, în port național, strălucitor de curat, venim să vă întâmpinăm, ca să vedeți și din aceasta, că vă înțelegem și vă prețuim! Și purtau steaguri tricolore împodobite cu crucea „svastica“, pentru ca și prin asta să arate, că deosebesc această mișcare, de celelalte zdruhăeli ale partidelor politice, cari și ele scot steaguri „naționale“, dar primesc sub acelea orice amestecături de limbi și de credințe, primesc și pe cei ce-și scutură perciunii, ducând cu ei sub acele steaguri, toată viclenia lor și gândurile lor negre față de „luptătorii partidului“

de a cărui pulpană de altfel și ei își atârnă perciunii!...

Nu e așa cu steagurile purtate de „Liga Apărării Naționale Creștine“! Sub steagurile acesteia, purtătoare a semnului sfintei cruci, și anume a crucii luptătoare! (svastica), — sub acestea nu încap vipera evreiască, nici altă seminție necredincioasă neamului nostru, țării noastre, Regelui nostru și credinței noastre!

Pentru aceea mișcarea în fruntea căreia stă dl prof. Cuza, se deosebește din temelie de mișcările celorlalte partide politice, cari au în jocul lor unele mai multe, altele mai puține căpuși evreiești, — și pentru aceea poporul Moldovean i-a ieșit în cale peste tot locul pe unde a trecut, cu stâlپări și cu ramuri!

Cu frumos alaiu a fost condus dl Cuza și însoțitorii (două automobile) în orașul Piatra-Neamț, — și sala Teatrului, în care se vestise adunarea, s'a dovedit, într'adevăr, mult prea mică decât să încapă mulțimea de peste 3000 de oameni, printre cari numeroși țărani, ce au venit să asculte noua evanghelie a mântuirii noastre.

De aceea dl Cuza a rugat mulțimea să treacă în „Parcul Gospodinelor“ pe muntele Cozla, — unde mergând a vorbit lumii, trezind o însuflețire negrăită și umplând obiditele inimi românești de nădejde, că — nu vom pieri, ci spre mântuire mergem! Că nu suntem noi neam pe care să-l pună în mormânt o ceată de hiene păcătoase! Vor cădea ele de loviturile noastre de măciucă ce le vor primi după ureche, nu noi în groapa pe care ele ni-o scormonesc cu ghiarele lor de iad.

Furtuni de aplause, copereau cuvintele de apostol ale dlui profesor Cuza.

Și fiindcă „Liga Apărării Naționale Creștine“ și-a pus temeliele în tot acest ținut și și-a înființat filialele sale prin comunele cele mai de seamă, — acelea și-au făcut steaguri ale lor, steaguri frumoase, tricolor, lucrare de mâni de tinere studente, purtând pe ele semnul credinței noastre în izbăvire: svastica. Aceste steaguri au fost aduse din împrejurime, ca să fie sfințite acum, din prilejul venirii între noi a capului mișcării, și în fața lui.

Erau 8 steaguri minunate, cu svastica frumos lucrată pe ele și cu

numele comunei pe care o închipuiau aci.

Sfințirea s'a făcut; s'au rostit vorbiri despre însemnătatea zilei și a mișcării, — totul s'a petrecut în prea frumoasă ordine (bună rânduială) și pe la orele 2½, întrunirea s'a sfârșit, mulțimea cu sufletele înălțate și cu inimile pline de nădejdi bune.

La Roznov.

De aci dl prof. Cuza și însoțitorii s'au îndreptat cu cele 2 mașini (automobile) spre fruntașa comună Roznov. Mulți cetățeni l'au urmat, mergând unii cu trenul, alții cu căruțele, pe unde puteau.

La marginea satului, o mulțime de peste 7000 de oameni, aștepta nerăbdătoare sosirea doriților oaspeți. Urarele cu care a fost primit, nu se pot descrie.

Cuza purtat pe sus în jilț, de bătrânii satului.

După frumoasele cuvinte de binevenire, 8 gospodari bătrâni, cu capetele albe, plângând de bucurie că văd pe vlăstarul cel de domnească viță, în care viază și azi sufletul marelui Domn Cuza, l'au pus pe profesorul Cuza într'un jilț și l'au dus până la ușa sfintei biserici, cale de vrc-o 500 metri.

Intrați toți în biserică, s'a început o ferbinte rugă către Dzeu, ca să ajute credincios poporul său, să iasă biruitor și din primejdia împotriva căreia se ridică prin noua mișcare, așa cum biruitor a ieșit din alte multe primejdii, cari l'au încercat prin negrele veacuri apuse.

Sfârșindu-și rugăciunea, cucernicul slujitor al altarului, a vorbit, mișcat până la lacrimi, de bucurie, că vede această mișcare mântuitoare, pornită tot din mândra lor Moldovă, care era gata să se sufoace, și dă binecuvântarea Cercului peste toți credincioșii mișcării și peste Căpeteniile ei.

Apoi bătrânii au ridicat de nou pe umeri pe acel de care își leagă atât de strâns nădejdiile sufletelor lor, pe vrednicul profesor A. C. Cuza, și așa l'au dus, urmat și înconjurat de tot poporul, care îl aclama din suflet, — până în curtea Școlii. Aci domnul profesor Cuza a ținut poporului o minunată vorbire, în care i-a arătat, cu limpeziciunea pe care numai în vorbirile d-sale o putem afla atâta de mare, — în ce primejdie ne găsim, ce zile triste așteaptă neamul nostru într'un viitor prea apropiat (ce viitor?, este acum

n ghiarele luoi!), și chiamă mulțimea la lupta de apărare, de mântuire, până la nu e prea târziu!

Vorbele îi erau supte cu sete de mulțimea ce-l asculta, — și nu a mai rămas aci inimă răcică; toată lumea e pentru mișcarea aceasta națională creștină.

De aci dl profesor și însoțitorii s'au întors iar la Piatra Neamț, unde la orele 6³⁰ a ținut o Conferință despre „Progresul Civilizației” în

folosul „Coloniilor școlare”. La ascultat lume foarte multă; succes foarte frumos.

— De aci dl prof. Cuza și însoțitorii au plecat la Mănăstirea „Birița”, unde au luat parte la rugăciunea de seara, s'au închinat la mormântul Domnitorului Alexandru cel Bun, apoi după o bună zi de muncă, s'au odihnit aci în aerul liniștit al lumii evlavioase a Mănăstirii...

Semnul acesta, este semnul mântuirii — numit în limba sanscrită **svastica** — pe care îl găsim din timpuri străvechi, ca semn ieratic la indienii brahmani, și pe care astăzi încă îl poartă, cu acelaș înțeles, însemnându-l pe frunte, tinerii budhiști.

Svastica stă în legătură cu cultul solar și este semnul dinstinctiv al rasei arice, în genere, aflându-se pe cele mai vechi monumente pe unde ea a trăit, și dela care a trecut în cultul aric creștin. Astfel, în vâțatul francez Emil Burnouf, arată (*La science des religions, Paris 1885, pag. 187*):

„Svastica se observă pe o mulțime de vase și de obiecte antice, dela Troia, Rhodos, Cypru, Grecia, Italia și pe altele care caracterizează perioada preistorică.”

„Când Iisus a fost ucis de jidani, acest vechi simbol aric i-a fost ușor aplicat și svastica... a devenit crucea (croix hastée) modernilor creștini.”

Ca semn ieratic, din străvechime, al arilor, am zis că svastica se află pretutindeni pe unde ei au trăit — dovedind originea lor.

Aceasta este tocmai importanța, pentru noi a svastice, care s'a găsit pe monumentele cele mai vechi preistorice, din țările noastre. Și iată ce ne spune, în această privință, eruditul archeolog Nicolae Densușeanu (*Dacia preistorică, București 1913, pag. 659*):

„Svastica, sub cele două forme

„ale sale, reprezenta în timpurile antice soarele de primăvară și soarele de toamnă.

„Aceste semne ieraticе ne apar în diferite părți ale lumii vechi, pe unde se estinsese odată rasa

„pelasgă, în Europa, Asia și Africa de nord.

„Cultul svastice există în țările Daciei și în epoca romană. Un monument votiv descoperit în Turda și dedicat Dianei (sorei lui Apollo) poartă deasupra

„semnul. Exilații daci duse-se, seră cu sine în Britania acest simbol al credințelor lor religioase. Pe o inscripțiune a Cohortei I Aelia Dacorum din Am-boglanna, lângă valul lui Hadrian, aflăm semnul crucii înconjurat de un cerc și semnul svastice cu brațele spre răsărit.

„Ca simbol tradițional amândouă aceste forme ale svastice”

„mai sunt și astăzi întrebuințate la poporul român pe crucile dela morminte și pe cusăturile femeilor țărane din Transilvania.”

Pentru noi românii, svastica are, dar, o înțelegere valoare simbolică: ca semn al rasei arice, căreia aparținem; ca semn al religiei spiritualiste, care a fost religia noastră în toate timpurile; ca semn al legăturii indisolubile cu pământul nostru, pe care trăim de mii de ani, ca străbăstinași, și de pe care încă nimeni nu ne-a putut strămuta.

În acest înțeles, am luat ca semn al mișcării noastre de „apărare națională”, svastica.

Voim să zicem că suntem hotărâți a păstra rasa noastră, fără amestec, legea noastră fără atingere, pământul nostru fără împărțirea nici unei fărâme cu nimeni.

Opunem, dar, acest semn al svastice, putem zice, străvechiu românesc, veneticilor de altă rasă, de altă lege și fără pământ, cari au năvălit pe pământul nostru, în ultimele vreo nouă decenii, abia, ca „vaga-bonzi”, cum îi califică legea noastră, de pe la 1839 în text.

Astăzi își închipue cei cu „Mogen David” că ne vor cârmui ei pe noi? Și că poporul acestor românesc de aceea s'a păstrat mii de ani, ca să ajungă pe mîna jidanilor?

La așa ceva nu poate să se gândească decât un cap jidănesc.

Aceasta însemnează — svastica !*)

*) Din revista „Apărarea Națională” — București — 15 Iunie 1921.

A. C. Cuza

Un exemplu de aplicare a moralei jidovești

Printre punctele de deosebire ireconciliabilă ce ne despart de jidani, alături și având aceiași importanță ca chestiunea de rasă stă chestiunea de morală. Nu deosebirea de rasă, ca substrat de sânge, este de natură a tulbura și împiedeca buna conviețuire cu evreii sub ocrotirea aceluiasi Stat; ci faptul că rasa semită în ramura ei iudaică este stăpânită de conștiința că nu trebuie să se amestece cu nici un neam pentru că este superioară tuturor și e predestinată a governa lumea. Întâlnim deci o periculoasă mentalitate ireductibilă. Acest mod de a gândi și a simți este infiltrat jidovimele de pretutindeni de către spiritele cele mai luminate ale lui Israel. Nu demagogi ambițioși, nu comuniști de meserie, nu gazetari mercenari, nu

visători fără cultură solidă propagă atare credință; ci conducătorii intelectuali ai neamului jidovesc. Așa spre exemplu, istoricul semit James Dormesteter, în studiul său din 1881 intitulat „Coup d'obit sur l'histoire du peuple juif” scria următoarele rânduri ce trebuie să ne dea de gândit:

„... poporul jidovesc a durat și a asistat la împlinirea destinului în toate faptele mari cari au avut ceasul lor pe lume; el este un martor perpetuu și universal, dar nu un martor neactiv și mut ci amestecat ca actor în aproape toate dramele istoriei.”¹⁾

Dacă un mare istoric, înzestrat nu

¹⁾ Citat de A. Netchvolodow, Nicolas II. et les Juifs, Paris 1924, pag. 132.

numai cu o cultură vastă și o pătrundere neobișnuită dar și cu spiritul cumpănit dispus în fața adevărului, nou descoperit a-și revizui ideile câștigate cu trudă, dacă un cercetător cu conștiință de om cinstit și lipsit de vanitate s'ar încumeta să despletească din firul evenimentelor istorice acea iță tainică de proveniența semită, analizându-i copriusul nemărturisit dar bogat în consecințe pentru desfășurarea ulterioară a noilor situațiuni, de sigur că va descoperi în activitatea factorului iudaic cauza schimbărilor tumultuoase cari toate au profitat neamului jidovesc. A avut mare dreptate Ludendorf când a scris aceste cuvinte, ce ar trebui să invite pe un istoric de meserie la revizuirea convingerilor lui îndătinat, dacă, bine înțeles, este capabil să nu sfere nici un bine dela jidani dar să se aștepte la cel mai mare rău din partea lor. Iată ce scria, fostul conducător al armatelor germane în ultima parte a războiului mondial:

*„Dacă vom studia cu de-amănuntul istoria poporului evreu, organizațiile lui, felul său de a lupta, vom ajunge să scriem altfel istoria lumii. Această schimbare în tratarea istoriei va fi cu atât mai mare cu cât ne apropiem de actualitate“.*¹⁾

Constatăm că asupra unui punct și Semit și Arian sunt de acord: și anume, amestecul disproportionat al jidanului în dezvoltarea istoriei universale. Din acest amestec semitul modern își deduce un titlu de glorie și o prerogativă ca „popor ales“ la conducerea lumii, așa cum o dăseținuiesc „Protocoalele“; din același amestec Arianul, desmeticit în fine la lumina cea nouă dă semnalul de alarmă asupra pericolului jidovesc. Între aceste două porniri ireconciliabile, între pretenția crescândă a jidovimei de după război de a dicta pretutindeni¹⁾ și între curentul general creștin de antisemitism îndreptățit, se sbate lumea civilizată postbelică. Antagonismul nu se poate înlătura, pentru că popoarele creștine nu înțeleg să se sinucidă spre a asigura triumful iudaismului, care nu renunță cu nici un alt preț la ținta lui politică. Afară de procedeu desferat al sacrificiului de sine, nu există alt mijloc de împăcare. Iluzioniști dar mai ales umanitariști interesați, de proveniență jidovească sau mentalitate jidovită, pot pleda în favoarea cauzei de înfrățire ariano-semită; dar: concordie statornică și sinceră nu se poate realiza. De ce dacă omenirea totuși face progrese spre mai bine?

Întâi pentru că sunt interese vitale în lupta dintre cele două tabere; și al doilea pentru că, chiar dacă creștinătatea și-ar pleca fruntea sub puterea jidanilor, între ei și noi stă deschisă prăpastia deosebirii de *fundament moral*. Și atunci este firesc ca într'o lume de mai mult progres, a cărei adevărată propășire nu se poate întemeia decât pe cultivarea sentimentului etic, este firesc ca în societatea viitoare să se despartă tot mai mult rasa ariană cu idealul ei de moralitate creștină de rasa semită cu idealul ei de moralitate diametral opusă.

Pe când „legea“ creștină ne învață că orice ființă omenească este aproapele nostru și avem datoria a-l iubi ca atare; morala jidovească nu vede ca aproape demn de iubire decât pe individul ieșit din neamul lui Israel. Celelalte neamuri sunt atât de inferioare, după concepția jidanului talmudist, încât stă pe treapta dobitoacelor. O mărturisește singur dealungul veacurilor în cărțile lui străvechi, care și astăzi servesc ca bază de instrucție a tinerelor generații. Astfel, în *Kabbala, ad Pentateuchum, folio 97,3*, putem constata următoarea paralelă, stabilită ca dogmă, între jidan și nejidani:

*„Dumnezeu se arată aici pe pământ sub chipul de jidan. Jidan, Juda, Iewah sau lehowah e aceeași ființă. Jidanul este Dumnezeu viu, Dumnezeu încarnat. Este omul tereștri, de rasă inferioară. Ei nu există decât spre a servi pe jidan. Sunt animale mici“*²⁾. Câtă trufie asiatică și cât dispreț lipsit de omenie!

Din această doctrină specific iudaică rezultă cu necesitate logică și linia de conduită corespunzătoare specific iudaică. Nu este locul aici a urmări aplicarea preceptului de morală în toate împrejurările complicate ale vieții, când jidanul are puțința să-și arate pretinsa lui superioritate față de creștini. Vom lua un singur caz de aplicare a principiului, că goimul nu este decât un animal inferior; și anume îndeletnicirea comerțului cu carne vie. Nu mai amintim că în acest comerț semitul a excelat din cele mai îndepărtate vremuri ale antichității și că el în special a făcut să înflorească murdara afacere cât timp i-au permis legiurile diferitelor popoare; ci atragem atenția că simțul moral este așa de pervertit, atât de atrofiat la jidanul modern, încât el exploatează nu numai trupul fe-

tei creștine, pentru că creștinul nu este om; ci vinde spre prostituare chiar pe propriul său copil. În revista „Weltkampf“ din luna Iulie 1925 citim următoarea destăinuire: *„Mulți ofițeri și soldați germani au rămas uimiți în vremea războiului, când intrând în sate polone sau galițiene au întâlnit jidovi și jidoavece bătrâne, care le ofereau pentru bani pe propriile lor copile spre desfățare“*.

Dacă e în firea jidanului să procedeze astfel cu propriile lui vlăstare, nu e nici o mirare că indivizi din acest neam știu să ducă până la cea mai desăvârșită perfecție comerțul cu fetele streine. Din momentul ce ies bani mulți și nemuniciți din această îndeletnicire, de ce nu s'ar grăbi jidanul să exercite rentabila meserie?

Te întrebi despre piedica vreunor scrupule morale, domnule creștin? Spre a-ți risipi orice îndoială, îmi permit a-ți aduce la cunoștință următorul răspuns dat de jidovul Leo Schäferstein la 1895 în procesul judecat la Lemberg, acuzat de comerț cu carne vie:

„Eu nu găsesc nimic urât în comerțul cu fete: e o afacere ca oricare alta. Unul negociază cu fructe, altul cu haine. Eu am făcut comerț cu fete“. Din punctul lui de vedere jidanul avea dreptate, pentru că rabinul l-a învățat din adâncul înțelepciunii Talmudului, că nejidani nu este om ci un simplu animal și deci fata creștină poate fi vândută

¹⁾ cf. Kriegührung und Politik E.J. II, din 1922 pag. 51.

²⁾ Această pretenție a fost formulată cu program politic și anunțată ca fiind în curs de realizare încă din anul 1860, când jidanul Ific Aaron Moise, ascuns sub numele Adolphe Grémieux, a întemeiat *Alianța Universală israelită*, adresând jidovimei de pe glob un apel din care amintim marelui public următoarele afirmațiuni

„Pe zice trece, lațul aruncat de Israel asupra pământului se lărgește, se întinde. Profetele mărețe din sfintele noastre cărți se vor îndeplini. Timpul s'a apropiat când le usalimul va deveni casa de rugăciuni a tuturor popoarelor pământului O nouă împărăție mesianică, un nou Ierusalim trebuie să se ridice în locul celor trei cetăți: a Impăraților, a Papilor și a Patriarhilor“.

Cine urmărește măsura în care s'a realizat acest prog am dela 1860 până 1925, trebuie să constate că toți Impărații din Europa au dispărut, că puterea papilor a scăzut simțitor prin unitatea politică a Italiei la 1870 și prin dispariția monarhiei habsburgice la 1918, că Patriarhia ortodoxă a suferit o grea lovitură din partea turcoilor prin destituirea brutală a Patriarhului Damianos în cursul acestui an. Așa dar, programul politic jidovesc se împlinește! Cum să nu fie jidanii ireductibili în pretențiile lor?

³⁾ Citat de Netchvolodow, op. cit. pag. 132.

într'un bordel ca orice animal în piață, sau i se poate închiria dragostea ca serviciile sclavilor în anichitate.

Aceasta este argumentarea semitului din toate timpurile până astăzi, dezvoltată în mod logic din fundamentul etic al Iudaismului.

Pornind dela acel fundament etic totul este permis în materie de exploatare pentru desfrâu a femeii creștine: începând dela angajarea unei femei pierdute ca vânzătoare, instruită de patronul jidan cum să atragă clienții; făcând un pas mai departe prin întreținerea alături de cârciumă, a unor încăperi pentru trecători, cărora se pun la dispoziție și „fete” păstrate în mod statornic de cârciumarul semit pentru această destinație; făcând un pas și mai departe prin organizarea de bordeluri în toată regula; sau dezvoltând afacerea la proporțiile comerțului internațional de carne vie, a cărui marfă se adună mai ales din Europa centrală și orientală și se desface în America de Sud. Această ultimă formă de activitate este specific semită, de vreme ce în America de Sud toți acești negustori și întreținătorii de bordeluri se numesc „Caftens” pentru că toți sunt din rasa acelora cari poartă caftan¹⁾.

Această afacere trebuie să constituie un izvor de venituri considerabile, de vreme ce jidanul înfruntă toate legile actuale cu sancțiunile lor aspre, spre a exercita murdara îndeletnicire pe o scară foarte întinsă. Astfel „în Februarie 1914 a avut loc un proces sguđuitor contra negustorului de femei, bine înțeles jidan, numit Samuel Lubelski. S'a stabilit că acest individ era angajat la firma Weichmann, ce se ocupa cu organizarea emigranților, care firmă lucra pentru cunoscuta companie de navigație Hamburg-America-Linie, unde funcționa ca director jidanul Ballin. Prin această norocoasă legătură și prin ajutorul unui mare număr de agenți și intermediari, Lubelski a putut să transporte în 1913 nu mai puțin de 240.000 (două sute patruzeci de mii) de femei și fete la America și mai ales în America de sud unde le-a vândut întreținătorilor de bordeluri, aproape exclusiv jidani²⁾“. In ce privește profiturile organizatorilor de emigrări, de speța de mai sus, s'a stabilit de către primul-procuror din

New-York dl London, că au trecut cu mult peste 60 milioane de dolari!

Asupra comerțului cu carne vie, și asupra metodelor întrebuițate de jidani spre a exploata naivitatea, vițliul sau mizeria seducând fete de creștini, am afla cu mult mai multe dedesupturi scârboase și revoltătoare dacă jidovimea nu ar avea presa mondială la dispoziția ei. Ici și colo transpiră câte ceva, uneori descoperirea isbucnește năvalnic la lumina zilei ca o explozie. Dar realitatea tristă de toate zilele, urzita la întuneric prin machinațiunile neîntrerupte ale specialiștilor semiți, nu o putem afla pentru că „Înțelepții Sionului” dau cuvântul de ordine, ca orice afacere de acest soi, care le murdărește rasa, să fie imediat mușamalizată. Și atunci se pun în mișcare toate agențiile telegrafice ce aparțin puterii mondiale jidovești, se pun în mișcare toate redacțiile marilor cotidiene, se pun în mișcare toate mijloacele de persuasiune,

printre cari aurul și intimidarea joacă primul rol, pentru ca tăcere absolută să se întindă asupra afacerii; dacă nu se mai poate, să se tăinuiescă cel puțin numele jidanului culpabil; sau să se dea publicității nu origina lui inalterabil semită ci naționalitatea lui de împrumut, spre compromise numele națiunii, care a avut naivitatea să-l înțețenească. Așa dar jidanul, rămâne cu folosul, iar creștinul cu ponosul!

Această solidaritate ne arată clar că iudaismul căutând să distrugă rasa ariană, prin prostituirea femeilor își mobilizează toate forțele fără nici o deosebire spre a-și atinge ținta de dominație universală; că pentru a ajunge acolo caută să spele prin minciună și bârfire orice pată ce îi murdărește prestigiul și că în această întreprindere jidovimea e pe cale să izbutească cu atât mai ușor cu cât este lipsită față de goimi de orice criteriu moral.

I. C. Cătuneanu

Portul românesc și industria de casă

La 2 August 1925 despărțământul Basești al Asociației „Astra” și-a ținut adunarea generală în comuna Sălsig, ținutul Sălajului, unde portul românesc s'a pierdut cu desăvârșire și unde invazia streinilor fără patrie e din ce în ce mai amenințătoare. La această adunare au luat parte mii de români, plugari și intelectuali, din toate comunele învecinate.

Cu această ocazie s'a deschis la Școala din Sălsig o frumoasă expoziție de țesături și lucruri de mână adunate dela bătrânele din sat, ca să se arete femeilor și fetelor de azi comora artistică românească, pe care ele, prin lene și nepăsare, o lasă să se peardă. In același scop, toate doamnele venite din Cluj, purtau cele mai frumoase costume naționale din Ardeal și vechiul Regat, stârnind admirația sâțencelor, care nu și-au putut închipui că iile și fotele românești, pe care ele nu le mai poartă, pot fi atât de artistic cusute și împodobite. Și pentru a li se atrage și prin viu grai atenția asupra revenirii la frumosul nostru port național, venerabila doamnă Elena Hossu, fiica marelui patriot român George Pop de Băsești, președinta de onoare a Societății Femeilor Creștine din Cluj și adevăratul înger ocrotitor al acelor plaiuri, a ținut următoarea conferință, care a fost ascultată cu un vădit interes

de miile de țărani, care înălbeau prin costumele lor, tot locul d'ntre biserică și școală și se întindeau până departe, pe amândouă părțile, pe șosea:

Iubite surori și iubii frați!

In această mândră zi de sărbătoare, care ne-a întrunit în satul vostru primitiv țin să vă spun câteva cuvinte despre portul românesc, despre industria de casă a femeilor române și rostul lor în viața noastră românească. Industria de casă a femeilor române ne transpune în vremuri îndepărtate și ne conduce în căznicia străbunelor noastre din vechiul imperiu roman.

Istoria ne spune, că matroanele romane erau de-o proverbială căznicie și de o sârguință care să întrecea cu aceia a albinelor muncitoare.

Până când bărbații erau duși la lupte grele ca să apere granițele vastului imperiu, ori munceau ca agricultori harnici țarinele, ele îngrijau de gospodăria casei, creșteau eroi și eroine din copii lor. In cadrele acestei gospodării era cu deosebire cultivat țăsutul și cusutul, căci pe acele vremuri nu existau fabrici, cari să producă pânza și alte stoffe de îmbrăcăminte, ci toate aceste erau făcute de mâinile harnice ale străbunelor noastre.

Vă puteți închipui ce muncă uriașă

¹⁾ Vezi în „Weltkampf” din Iulie 1925, sub titlul: *Der internationale Madchenhandel.*

²⁾ Tradus din „Weltkampf” din Iulie 1925.

a fost aceasta când pe lângă îmbrăcămintea familiei mai trebuia îngrijit și de lipsurile alor sute de mii ostași, pe cari azi îi îmbracă fabricile industriale.

Și aceasta nu e doar poveste sau legendă, ci adevăr istoric pe care îl susțin pietrele scoasă din pământ unde admirăm sculpturile fine făcute pe pietre cari ne înfățișează pe vechile romane cu furca la brâu sau țăsând pânza în război întocmai ca strănepoatele lor de azi. Eu încă port pe deget o astfel de piatră care înfățișează o română cu furca la brâu aflată la Moigrad, vechiul Porolisum.

Și de aceste să află mii și mii desgropate din jurul vechilor cetăți și păstrate azi în diferite muzee, cari depun mărturia despre hărnicia femeilor romane de acum 2 mii de ani. În decursul vremilor s'a perfecționat din ce în ce mai mult arta țăsăturilor și cusăturilor române.

În vechile stampe admirăm ornamenticalor fabuloasă de o fantazie fără margini dar care aveau toate o admirabilă armonie în motive și culori.

Toga bărbaților și peplumul femeilor le vedem chinșite în mii și mii de variații toate ținute însă într-o desăvârșită conglăsură de forme.

Nimic strigător, nimic supărător ci o contopire armonioasă a întregului. De sine înțeles că nu erau nici fabrici de văpșeli pe aceste vremuri ci boielile pe cari le întrebuițau vechile romane la cusăturile lor erau făcute din diferite plante și coaje de copac și de aceia să numeau boieli vegetale.

Erau aceste boieli de-o frumusețe și trănicie neîntrecută. Așa numitul roș pompeian întrebuițat cu predilecție în ornamentica romană este o culoare neajunsă în compunerea ei până în ziua de azi.

Așa meștere mari erau străbunele noastre de a scoate din plante toate mândrețele de farbe cu care își împodobeau îmbrăcămintea lor.

Tot așa meșteri mari să adevereau și bărbații în domeniul artelor plastice și arhitectură încât admiră și azi lumea întregă statuile diferitelor zeități păgâne precum ruinele Coloseului, Forul Roman din Roma și alte clădiri monumentale de dimensiuni uriașe prevăzute cu apeducte și alte instalări cari denotă toate înaltul grad de civilizație a romanilor.

Dar ca orice mărire lumească așa și aceia a strămoșilor a ajuns cu vremea în declin.

Marele nostru poet, Vasile Alexandri în poemul său clasic „Sentinela

română“ descrie în chip plastic prăbușirea marelui imperiu.

Statul mândru, înfloritor, forma obiectul de cucerire a tuturor barbarilor hărăpeți dela Nord și Răsărit.

Dând năvală din toate părțile asupra împărăției a urmat prăbușirea și ingenunchierea vulturului roman.

Multe secole amare s'a sbătut apoi fiul Romei desmoștenit din marele său patrimoniu sub diferite dominațiuni streine. Streinismul l'a încolțit ici, colea dar n'a putut nici cu fer nici cu foc să-l desbrace de ființa sa romană, căci mereu geniul său latin îi sta alături și îi șoptea în momente grele mândrul dicton strămoșesc „Civis romanus Sum“.

În toate manifestările și-a păstrat mândria originii sale. *Și aceasta i-a fost mântuirea când s'a renăscut ca pasărea Phoenix pe creștetul Carpaților!*

Și această mândrie de șoimi a fost alimentată în toate veacurile de urgie prin femea romană. Aceasta ființă plâpândă s'a adevărit în toate cataclismele sbuciumului nostru național de un conservatorism dârz și depozitara cea mai fidelă a tradițiilor cari ne legau prezentul trist cu trecutul glorios. Ea ne-a conservat, în sanctuarul căsniciei sale, cânturile vitejești cari conțineau acorduri voinicesti de departe de pe malurile Tiburului; ea ne-a conservat legendele eroice cari au înarmat pe strănepotul Romei să sfarme cătușile milenare și să reunească iar în Dacia felix de odinioară pe toți frații de-o limbă și de-o lege.

În creerul munților unde tîndițele de desnaționalizare de pe vremuri găseau tot atâtea fortărețe de rezistență s'a păstrat și portul vechelor romane aproape neatins.

În jurul Ulpiei Traiane depe țara Hațegului ne apar ca niște zâne, mândrele pădurence în portul lor dacoroman.

Pe vechile confinii militare la Bistrița-Năsăud, Bănat, Tulghes, Săliște, Bran, Zăguzeni, precum aproape în tot interitorul Ardealului dela frumoasa noastră îmbrăcămintă românească neștirbită și neatinsă de influențe streine. Numai în periferiile din Nordul Ardealului ș'au pierdut caracterul românesc porturile țăranelor noștri.

Aici a și fost mai grea lupta între molohul cutropitor și rezistența de apărare. Dar deodată cu fanfarele eliberatoare o puternică infuziune de entuziasm a intrat și pe aceste plaiuri, care merit este să ne regenereze portul și să-l înalțe iar la

vechea lui mândrie. Putem afirma fără nici o exagerare că port mai frumos și pitoresc nu are nici un popor din toată Europa.

Streinii care vin să viziteze țara noastră rămân încântați și uimiți de tablourile frumoase ce li se prezintă ochilor văzând îmbrăcămintea fermecătoare a țăranelor noștri.

Dacă este așa, cu cât trebuie să ne mândrim noi mai mult cu aceasta comoară scumpă ieșită din sufletul nostru românesc și mântuită în decursul atâtor veacuri de urgie în toată frumusețea și originalitatea ei.

Trebuie deci și noi, acești dela periferii să îmbrățosem iar vechile izvoare rămase nouă dela străbunele noastre. Să lăpădam portul streinului, care stigmatizează ființa noastră românească cu pecetea unei sclăvii de multe veacuri.

Expoziția noastră, iubite surori, întocmită din acest prilej de propagandă culturală ne dovedește că româncele din aceste ținuturi cultivă și ele pe scară întinsă industria de casă.

Furca și războiul sunt tovarășele nedespărțite în câmpul muncii feminine cu ajutorul cărora să pregătește îmbrăcămintea familiei, locuinței și acopăr diferitele lipsuri gospodărești.

Ni se prezintă aici dovada neînduiasă a hărniciei și vredniciei noastre numai cât timbrul și înfățișarea sunt în parte de caracter strein.

Iubite sorori. Depunând toată recunoștința noastră pentru nizuințele voastre harnice cu cari cultivați țăsutul și cusutul vin să vă rog în numele nostru al tuturor, cari au venit azi aici la voi, să vă vedem și să petrecem o zi neuitată în mijlocul vostru, să deschideți larg inimile voastre pentru frumosul port românesc, să-l îmbrăcați pe acesta și să lăpădați haina streinului ca o amintire dureroasă din vremuri pe veci apuse.

Voi fetelor și nevestelor tinere! folosiți la țăsăturile, cusăturile și chinșelile voastre mostrele vechi și străvechi din ornamentica noastră românească.

Lăsați tiparele pocite cu cari streinii vă storc banii pe la târguri, numai coaseți pe pânzele voastre păsări și alte figuri urâte, ci reveniți la alțițele, sălbănașii și pușorii românești cari în întregimea și derivatele lor prezintă o variație de motive și culori cu cari îmbrăcându-vă veți fi tot atâtea zine frumoase și încântătoare.

Să luăm pildă dela îngerul păzi-

tor al țării noastre, Majestatea Sa Regina Maria, Care îmbracă cu atâta mândrie ca și cătrînța românească, aceste podoabe dinstincte și originale ale poporului Său.

Ducem cu noi ferma convingere, că aceasta sărbătoare va fi totodată

și renașterea portului românesc pe aceste plaiuri și că, încurând vom avea bucuria sufletească să vedem satele noastre îmbrăcate în mândrele straie și izvoade românești. D-zeu ajute, ca așa să fie!

lului le rămâne numai drumul către iubirea de dreptate și către grația Maiestății Voastre.

Considerând împrejurările acestea comunele Câmpeni, Sohodol, Bistra, Cerșet, Secătura, Albac, Neagra, Scărișoara, Vidra de jos și de sus și Ponorel, toate așezate în comitatul Albei de jos, au însărcinat pe preasupus suptiscălitul conform anexei supt'./, să apară, în numele lor, înaintea Tronului Maiestății Voastre, pentru ca, zugrăvind fidel situația lor mărginită cu desperarea, să obțin: Maiestatea Voastră să le faceți dreptate pe drumul cel mai scurt și să Vă îndurați preagrațios a-i scuti de ostenele și cheltuelile procesului.

Maiestate, nedreptatea făcută comunelor mai sus numite este de două feluri:

I. Că drepturile în al căror uz ei s'au găsit de veacuri, caoproprietari liberi, sub principii naționali, nu li s'au luat pe cale legală ci prin faptă.

II. Că ele au fost constrânse la prestații și contribuții la care nu erau obligate nici chiar în sensul urbariului arbitrar impus lor în anul 1746 și al contractului forțat din anul 1789.

Privitor la drepturile acestor comune aici trebuie considerat, înainte de toate dreptul de proprietate. Că pământul locuit de numitele comune a fost proprietatea lor liberă, se vede, între altele:

1. și din diploma adaosă sub gr/ a principelui George Rakoczi din anul 1655, în care acest pământ expres este numit teritoriul lor, territorium suum; de aceea, liber și neîmpiedecați, ca proprietari adevărați, ei au folosit pădurile crescute pe acest pământ, lucrând feliurite scule, depe a căror vânzare, cu multe cheltueli și munci grele, maximis sumpibus et difficillimis laboribus, cum se exprimă prințul ei își procurau apoi bucatele care le lipsiau și le introduceau în munții lor fără a plăti taxe.

2. Acest drept de proprietate îl dovedește neînfrânat faptul, că numitele comune au dispus liber de teritoriul lor, întru cât au vândut părți din el, sau le-au dăruit; și că, dela introducerea arbitrară a urbariului din anul 1746, aceste donațiuni și cumpărări chiar și fiscul le-a recunoscut ca legale și le-a confirmat.

Comunele posed o mulțime de astfel de documente donaționale, dintre care șaptesprezece sunt adaose aici, ca dovezi pentru afirmațiunilor făcute (dela a până la p).

Pădurile Moților și Avram Iancu

Reproducem cu titlu de document istoric, în aceste timpuri de restriște pentru Moți, următorul memoriu trimis la 1848 de Avram Iancu către Impăratul dela Wiena, pe care memoriu l'a tradus din limba germană dl G. Bogdan-Duică și l'a publicat în revista „Societate de mâine“ din 31 August 1924.

Maiestate!

Dintre Românii monarhiei austriace, asupra căror sistemul anterevoluționar a apăsă mai greu și mai nedrept, o deosebită atenție, din partea guvernului Maiestății Voastre, merită locuitorii munților vestici ai Ardealului. Până la mijlocul veacului trecut ei erau *proprietari adevărați ai pământului* locuit de ei; dar treptat *prin forță*, au fost prefăcuți în veritabili iobagi domnești, au fost *despotați* *) de toate drepturile ce le-au avut *veacuri* deardândul ca *proprietari liberi*; fiind prin situația lor geografică și prin ocupațiile impuse lor de natura terenului, împedecați dela un contact mai des cu șeful înconjurător, suferințele lor cele grele — încălcările forței asupra drepturilor lor — au fost sau ignorate cu intenție, sau nebăgate în seamă; iar când mult chinuitul popor din munte, adus la marginea desperării, pierzându-și răbdarea, a trebuit să răsuflă în erupțiuni violente, potrivit sistemului lor, mânătorii întâmplători ai legilor țării au atribuit acelor erupțiuni alte intenții, de trădare, pentru ca astfel, de-o parte, să înșele în continuu pe dreptii împărați ai Austriei asupra stărei de plâns a nenorocitului popor, iar de altă parte, pentru ca și mai mult să robasecă poporul. Așa făcu aceasta anume cu prilejul mișcării izbucnite pela anul 1792 și cunoscute sub numele de „spartul buților“; tot așa la mișcarea lui Horia, provocată de aceleași încălcări. Numai marele străbun al Maiestății Voastre, împăratul Iosif II. nu s'a lăsat amăgît de rapoarte false de ale autorităților țării, precum reșese dintr'o

scrisoare către baronul Brukenthal, și a recunoscut motivul adevărat al acelor mișcări. Dar deodată cu moartea prematură a marelui împărat dispăru și nădejdea Românilor din munți, și deatunci trista lor stare se înrăutăți tot mai mult.

Maiestate!

Pentru ca adânc jignitul popor al munților să fie iarăși așezat în drepturile sale*), el are două drumuri: obișnuitul drum al dreptului, pe care comunele petiționare au fost îndrumate și guvernorul țării (Sub a), și iubirea de dreptate, și grația Maiestății Voastre.

Privitor la cel dintăiu drum, nedreptății simțindu-și buna îndreptățire a cereri lor, nu ar șovăi să-l calce. Dar această chestie de drept unguresc, sau după legi nouă, de introdus de-aci înainte. Inșă, deoarece legislația maghiară, cu intenție, a cugetat totdeauna la apăsarea Românilor, aceștia de mult s'au ferit de-a apuca pe acest drum; și mai departe, deoarece introducerea noilor legi s'a amânat într'un viitor nehotărât; deoarece, și dealtfel, dată fiind desvoltarea noii ordine a lucrurilor, situația nașei românești rămase tot cea veche, iobagă și este departe de a inspira încredere în judecătorii țării. Românii din munți au puțină speranță că pe acest drum vor ajunge la drepturile lor. La aceasta se adaoage și împrejurarea că apăsarea și știrbirea drepturilor Moților au pricinuit-o autoritățile camerale și că produsul stors de ele, în curs deapropo un veac, a curs în visteria Statului, și astfel procesul lor Moți ar trebui să-l înceapă cu fiscul Maiestății Voastre; iar la purtarea unui proces așa de îndelungat ei se simt cu atât mai puțin înclinași, cu cât, încă dinainte de revoluție luptând în situația lor apăsătoare, cu săracia și mizeria, acum prin enorma luptă a nenorocitului război civil, care mai ales pe ei i-a apăsă, sunt istoviți total și sunt aduși în sărăcia cea mai zdrobitoare. Astfel Muntenilor vestici ai Ardea-

*) *Wieder eingesetzt!* Deci Iancu cere o — restaurare.

*) Beraubt!

Aşa de ex. sub *a*, comuna Riului-mare (Nagyaranyos) a dăruit în anul 1704, lui Negrea Simeon, moşia numită Comornicele, de veci, pentru amândouă sexele, cu dreptul de-a o pface arabilă prin defrişare şi de-a o folosi ca proprietar.

Sub *b*, familia Petrileşti cumpără pe bani, sub principele Báthori Sigismund, dela comuna Câmpeni (Topánfalva) o moşie din Teritoriul comunei, o curăţă de pădure şi o posedă neturburată până la 1648, când ieşi deliberatul *b*.

Sub *c*. Comuna Riului-mare (Nagyaranyos) dăruieşte lui Negrea Simeon din pământul comunei numit Dâmbul Tisei, o bucată de pădure, în anul 1697; donaţiunea este confirmată în anul 1753 de judecătorul curial Barsai István din Zlatna.

Sub *d*. Comuna Riului-mare (Nagyaranyos) dăruieşte lui Onieţ Petru moşioara numită Bozorul, în anul 1723.

Sub *g*. Comuna Riului-mic (Kis-aranyos) dăruieşte lui Inde Gavril şi fratelui său Ispas o bucăţică din Obârşa-Vidrei în anul 1746.

Sub *h*. Comuna Riului-Mare (Nagyaranyos) dăruieşte lui Nicula Dumitru o bucată de pădure din pământul comunei, numit Dosul Albacului, în anul 1715; donaţia este confirmată ca legală, acolo sub *E*.

Sub *x*. Patru comune, ca proprietare ale iarmarocului din Câmpeni, cumpără dela doi proprietari particulari, locuitori de acolo, două grădini, pentru a lărgi piaţa târgului, cu preţ de 110 floreni în anul 1746.

Precum s'a amintit şi precum se vede din documentele anexate, aceste vânzări şi donaţiunile acestea au fost confirmate de funcţionarii fiscali, adeseori chiar de tesaurariat, recunoscându-se aşadar dreptul de proprietate al comunelor. Şi de astădată nu trebuie trecut cu vederea că, cu prilejul confirmării donaţiunilor de pădure, făcute din partea comunei Nagyaranyos către Nicula Dumitru, în documentele anexate sub *a*, Dobra, care le confirmă numeşte pământul comunei dominium fiscale. Inşă, deoarece chiar în document, numita moşie este însemnată ca proprietate liberă a comunei şi deoarece legală, donaţiunea este recunoscută şi confirmată ca legală de toţi funcţionarii fiscali anteriori şi chiar de tesaurariul Bornemisa însuşi, în anul 1750, fără nicio clausă, urmează că citata clausă a lui Dobra nu merită nicio considerare, deoarece stă în contradicere cu docu-

mentul însuşi şi cu celelalte întăriri ale oficiului fiscal.

3. O dovadă tot atât de neînfrântă pentru dreptul de proprietate al comunei o dă libera şi neimpiedecata practicare, continuată până la mijlocul veacului al XVIII-lea, a tuturor căderilor esenţial legate de dreptul de proprietate, anume: crâsmăritul, vânzarea cărnei, vama târgului, pescuitul, morăritul, vânatul, tăiatul lemnelor şi păşunatul.

Practicarea liberă şi neimpiedecată a acestor drepturi, cari, în legile patriei apar sub numele de drepturi regale, produc dovada cea mai nerăsturnabilă, că locuitorii munţilor nu au fost supuşi (coloni) în sens strict, ci oameni liberi, libertini, cari, în loc de birouri, aduceau principilor naţionali după vreme, şi ca suverani, anumite daruri trebuitoare Curţii princiare, în natură; şi anume: miere, unt, miei, berbeci, mai multe feluri de piei ş. a., date de locuitorii munţilor mai înalţi; o anume cantitate de aur de munte, dat de locuitorii ţinutului de mai de jos. Dar nici aceştia, nici aceia nu au făcut slujbe de supuşi sau robote.

În posesiunea şi uzul acestor drepturi Muntenii rămaseră şi sub regenţiei austriaci, până către mijlocul veacului al XVIII-lea, când, în locul acelor prestaţiuni naturale, s'a început a li se cere taxe în bani; aici se află originea ulterioarelor taxe urbariale, a treptatei mărginiri sau retrageri a pomenitelor drepturi, şi a prestaţiilor şi contribuţiilor, la care Muntenii au fost constrânşi şi prin care proprietarii liberi de până acum au fost timbraţi ca supuşi în sensul cel mai strict.

II. Inceputul acestor triste stări, în care Moţii suspină astăzi mai mult decât oricând, s'a făcut cu urbariul arbitrar din anul 1746; din acest urbariu s'a adaos acestei preasupuse petiţii un extras scurt, sub *a*, privitor la comuna Câmpeni (Topánfalva). Extrasul este de importanţă, întru cât el oferă şi dovezi pentru amintitele drepturi ale locuitorilor din munţi, şi întrucât, de altă parte, arată cum taxele urbariale, introduse arbitrar, sunt sporite treptat, tot atât de urbitrar, enorm şi spre nenorocirea locuitorilor munteni.

Astfel, în acest urbariu nu se pomeneşte de dreptul vânatului; deci el se află în posesiunea comunelor până în timpul cel mai nou, dar astăzi este altfel. Tot aşa se zice în acest urbar, expres: molae farinaceae novem reperuntur; molae

autem contusoriae 25; ex his omnibus nullus Fisco regio cedit proventus. Prin urmare comunele uzau exclusiv de acest drept; dar în timpul mai nou morile au fost impuse cu taxe însemnate de către fisc. Tot astfel, comunele din jurul Zlatnei şi de mai sus practicau încă în al 2-lea deceniu al acestui veac, ne, stingherite, nu numai dreptul tăerii pădurei şi al păşunatului, ci şi în acest timp, priviau pădurile a proprietate a comunei, precum şi erau în realitate, prin uzul de veacuri. Dar astăzi, şi în privinţa aceasta, altfel este.

De altă parte, taxele fixate arbitrar în pomenitul urbar s'au sporit treptat, monstrosos. Astfel dreptul de crâsmărit, practicat mai înainte fără impunere şi liber, de către comune, a fost impus în urbar, conform anexei A. post. 19 cu 45 fl.; astăzi taxa aceasta a fost ridicată la suma enormă de circa 1500 fl.! Tot aşa s'a întâmplat cu dreptul vânzării de carne, al vamei târgului, al pescuitului şi cu alte drepturi, exercitate fără piedeci de comune, apoi în mod arbitrar sustrase comunelor şi arendate de fisc pe preţuri tot mai mari.

Taxa introdusă ca reluiţie, în locul pomenitelor produse naturale, a fost impusă la început pe comună, global, nu individual, şi primarii o distribuiau pe membrii comunei, fără niciun amestec al autorităţilor. La început taxa nu era mare, şi uneori asupra unei singure familii abia cădea $\frac{1}{2}$ creiţar. Mai târziu taxa fixă sumară se prefăcu într'una individuală, şi anume aşa că aceia cari nu aveau vite de jug trebuiau să plătească anul 2 fl. 36 cr., cei cu vite de jug 5 fl. 12 cr. Taxa aceasta apoi a fost timbrată arbitrar cu numele de reluiţie de robotă şi astfel liberii Moţi au fost prefăcuţi în iobagi formali.

Acest tratament arbitrar al Muntenilor şi treptata retragere sau mărginire a drepturilor lor au produs erupţiunile amintite în introducerea acestei prea supuse petiţii. Iubirea de dreptate a împăratului Iosif II, care de-o parte a interzis foarte sever apărarea sârmanilor locuitori, iar de altă parte le-a asigurat proprietatea morilor şi herestraelor, precum şi libera întrebuintare a pădurilor, a redus liniştea în sufletele Muntenilor mult chinuiţi.

Totuşi prin înălţarea turnătorilor dela Zlatna şi Ofenbaia trebuinţele manipulaţiunei montane s'au

înmulțit și deodată cu acestea s'au înmulțit și serviciile foarte grele ale Românilor munteni, cari acum au fost obligați să taie enormul quantum de lemne trebuitor și să-l care sau să-l plutească pe Arieș. În timpul acesta cea mai mare parte din pădurile comunelor au fost de fapt ocupate de fisc; iar prin felurite amenințări a căror urmă se vede din contract, comunele au fost silite să încheie contractul alăturat în copie sub D. Indatoririle impuse locuitorilor munteni prin acest contract forțat cuprindeau următoarele puncte mai esențiale.

1° prețul pentru tăierea unui stâncen de lemne,

2° numărul stâncenilor de tăiat,

3° plata drumului încolo și înapoi dela tăetură după depărtare; plata se fixa totdeauna în înțelegere cu comuna. Și dispoziția aceasta dovedește deajuns, că locuitorii munteni erau oameni liberi, nu iobagi.

Dar nu a fost destul că acest contract nu fusese încheiat din liberă învoială, comunele trebuiau să facă și experiența cea mai dureroasă, anume că funcționarii camerali nu se ținură de nici una dintre condițiile stipulate și că, după încheierea acelu contract, comunelor nu li s'au luat numai pădurile, herăstraele, pășunile ș. a., ci, în mod arbitrar, ele au fost strămtorite mai ales la întrebuițarea pădurei și pășunii cași cum niciodată nu ar fi fost proprietarii lor; din cauza lor ele fură zălogite și pedepsite chiar și pentru tăerea copacilor de pe propriile așezări plantați de oameni ori de moșii și stămoșii lor.

Numărul stâncenilor de tăiat, contrar cuprinsului contractului, a fost sporit arbitrar; plata stipulată a drumului încolo și înapoi nu s'a mai plătit; de o înțelegere cu comunele relativă la sporirea ei ori la răsplată, în cazuri de depărtări mai mari ale tăeturilor, nu a mai fost vorba. Ba, nici cu aceasta nu a fost de-ajuns, ci în vremece, de-o parte, se construiau, la Bistra și la Bucium, ferăstraie camerale, apoi magazine de lemn de ars și de muncă, pe care contrar contractului, și comunele trebuiau să le înzestreze cu bușteni și lemne de altă parte, încă și în al 4-lea deceniu al acestui veac, Albaceniilor li s'au oprit, de către funcționarii fiscalului, herăstraele proprii, fără nici o despăgubire.¹⁾

¹⁾ Deci, un Stat de hoți! G. B. D.

Și, totuși, toți pașii făcuți de bieții Munteni contra acestor și altor su-părări și vexațiuni, toate petițiile către preainaltul loc au rămas fără efect²⁾ deoarece informațiile relative la ele s'au cerut totdeauna dela funcționarii camerali, asupra lor sistematici ai Românilor³⁾ și aceștia, firește, nu se simțiau îndemnați a mărturisi împotriva lor înșile. Din contră, cei păgubiți, cari căutau a-și obține dreptate împotriva acestor apăsări arbitrare, au fost expuși urmărilor celor mai neumane.

Cu toate aceste nedreptăți strigătoare, în sufletele nenorociților Munteni nu se răci iubirea către domnitorii din casa Austriei; fidelitatea lor, devotamentul către Tron și preainalta dinastie nu au slăbit niciun moment însuflețirea cu case, în anii 1848 și 1849, ei se ridicară ca un om, pentru apărarea tronului amenințat al Maiestății Voastre; opintirile de necrezut făcute în acest senz; disprețul morții și răbdarea nepilduită ce-au dovedit-o — sunt dovezi strălucite despre aceasta. Jertfirea fără de pildă își are temeiul în credința moștenită, în devotamentul moștenit al acestui popor către monarchii săi, dar totdeodată în nemărginita speranță că, în sfârșit odată vor fi ascultați, că vor fi scoși din situația lor aproape desperată și reintroduși în drepturile lor răpitate cu puterea.⁴⁾ Iubirea cu dreptate a Maiestății Voastre și meritele esențiale și mari, ce și le-au câștigat în anii 1848—1849, le dau drept la această speranță.

Prea supus suptiscălitul martor al nepilduitelor opintiri, martor al jertfelor uriașe și al rarului devotament probat de Românii munteni în interesul tronului și al preainaltei dinastii, martor al nemărginitei miseriei și sărăciei, cu care ei au de-a lupta după înfrângerea revoluției, îndrănesc să apar la treptele tronului Maiestății Voastre, și din puterea autorizației date de ei, să rog în genunchi pe Maiestatea Voastră, să nu refuze bieților Români din munți grația preainaltă, ci să le facă preagrațioasă dreptate prin cât mai grabnică reintroducere în drepturile lor, așa cum le posedăm înainte de încălcările arbitrare ale fiscalului, anume

²⁾ Maiestatea Sa era, deci, gazda hoților! G. B. D.

³⁾ Dela Ana camerală la Caiafa maiestatică! G. B. D.

⁴⁾ Să sperăm că acel „odată” va sosi cu M. Sa Regele Ferdinand, când Acesta va veni în munți să prezideze serbările pentru amințirea lui A. Iancu! G. B. D.

în dreptul de proprietate al comunelor asupra fostului lor teritoriu și în toate căderile împreunate cu acest drept, a căror liberă practicare a fost dovedită aici.

Al Maiestății Voastre, etc.
Avram Iancu

Avram Iancu cerea așadar, o deplină restaurare. — G. B. D.

Nota Redacției. Dl traducător speră că M. S. Regele, venind în mijlocul Moșilor cu ocazia serbărilor pentru împlinirea a 100 de ani dela nașterea lui Avram Iancu, va satisface cererea Moșilor adresată la 1848 la Viena. Frumoasa dsăle speranță s'a spulberat în atmosfera murdă și potiticii românești actuale. M. S. Regele, cu iubirea nefermă pentru popor, cum a făcut dovada dându-și cel dintâi toate moșiile la țărani, a făgăduit mai de mult că munții de 18 veacuri moștești vor aparține Moșilor; dar nu trebuie uitat că M. S., iubitul nostru Suveran și suprema noastră nădejde în zile grele, este înconjurat de miniștri, dintre cari unii *mint pe de a întregul*. Astfel, s'a întâmplat cu prilejul pregătirii serbării lui Avram Iancu, acum un an. Moșii perzând speranța că își vor căpăta drepturile lor la păduri, erau hotărâți să iasă înaintea M. S. Regelui desculți, zdrențeroși și cu lacrimile în ochi spre a spune Suveranului durerea că de 5 ani dela Unire viața li se îngreuiază tot mai mult sub regimul românesc; erau hotărâți în atare falnică înfățișare să ceară dreptate. Aflând despre acest lucru, subsecretarii de Stat Cipăianu și Tătărescu au alergat la Câmpeni, și au promis marea cu sarea numai ca Moșii să se abțină dela manifestație. Ce s'a ales din cuvintele miniștrilor, după ce serbările s'au terminat cu bine? Nimic. Ba s'a ales ceva: în sufletul mulțimei suferinde, care a așteptat zadarnic împlinirea cuvântului dat, a început a se sălăslui o nemulțumire surdă — care nu este bună sfătuitoare dlor guvernanți —; și s'a încuibat credința că autoritățile nu mai au nici un prestigiu din momentul ce fruntea autorităților, adică miniștri, mint fără rușine. Felicitările noastră, domnilor Excelențe pentru educația politică ce faceți poporului nostru. Este și inteligent și național!

Micul industriaș român în luptă cu puhoiul strein organizat

Ți se strânge inima de bun român și creștin, când vezi cum banda organizată a streinilor, în special a evreilor se aruncă fără pic de milă asupra bietului industriaș român, ca să-l zugrume, chiar cu concursul — și aceasta e culmea ironiei — autorităților române.

Primăria orașului Oradea-Mare la 1 Mai 1925 cedează localul de prăvălie din str. Regele Ferdinand No. 11 croitorului român Ioan Georgescu cu 36.000 lei anual, după ce în decurs de 30 ani înainte fusese în mâna unui jidan cu o sumă bagatelă, iar cu câțiva ani pe urmă până la 1 Mai 1925 cu 12.000 lei pe an; ba îl obligă și la reparații mari (dușumeaua nouă, etc.) în localul rămas ruină după jidan.

Pentru a vedea cum se zbate bietul român în țara lui atacat de mafia streină și „frații” săi români, lăsam să urmeze mai jos un apel al dlui Georgescu adresat ofițerilor din garnizoana Oradea-Mare.

„Subsemnatul Ioan Georgescu, croitor, domiciliat în str. Regele Ferdinand Nr. 11, sunt venit în această localitate de 3 ani.

Prin modul cum am lucrat, am reușit să-mi stabilesc o foarte bună reputație printre domnii ofițeri ai acestei garnizoane și cu foarte mari sacrificii să pot pune mâna pe un local în strada principală.

La luarea acestui local, dela primărie, am fost strașnic concurat de alți croitori streini, în special evrei, care luptă sub toate formele pentru nimicirea mea.

Așa de exemplu chiria dela 12000 cât locatorul anterior plătea pe an, s'a urcat la 36.000 lei. Ajutat de intervenții până și de palatul Regal, abia am reușit.

Domnule Colonel,

Subsemnatul bine cunoscut ca un bun croitor, am fost solicitat să viu în această garnizoană chiar de un grup de domni ofițeri din garnizoană, căci lucram înainte la București. Am lucrat și în America, în New-York zece ani.

Dragostea de țară m'a readus pe aceste plaiuri cu ocazia războiului.

Cheltuielile lunare azi, mi se urcă la cel puțin 10000 lei, fără a mai socoti pe ale mele familiare.

Streinii luptă pe toate căile pentru distrugerea mea.

Modul de luptă este acordarea de termene de plată dlor ofițeri, deși eu îi întrec ca lucru, esteție și chiar ca efințatate.

Sunt sigur că domnii ofițeri ar lucra foarte bucuros la mine, dacă s'ar putea găsi o modalitate convenabilă și pentru mine de plată, căci am încercat și eu a da haine pe datorie. Rezultatul e că azi mă găsesc cu suma de lei 60.000 de încasat și încasările merg foarte greu.

a) Nu lăsați să fie distrus un român, mai ales când el și-a făcut o artă din meseria sa și când a ajuns cu perfecțiunea chiar până a întrece pe streini.

b) Faceți această operă mică națională și fiți sigur că mă voi arăta vrednic de atențiunea dvs. binevoitoare, căutând a satisface gusturile sub toate formele și luptând din toate puterile a concura streinii ca preț.

c) Concursul ce îndrăznesc a vă cere este a mă recomanda atențiunei domnilor ofițeri și a le pune tot odată în vedere că dacă mă pierd, căci fără concurs voi fi silit a pleca, vor rămâne la discreția streinilor care pe lângă că îi vor specula din ce în ce mai usturător, dar nu le va putea satisface nici gusturile, în care rasa noastră latină excelează.

Alt concurs ce-mi puteți da, este modalitatea plăților.

Subsemnatul fiind lipsit de capital, apoi datoriile individuale fiind greu de încasat, vă rog a accepta modalitatea anticipării sumei de către corp, rămânând ca corpul în 2—3 rate să încaseze sumele dela domnii ofițeri.

În acest scop fiecare domn ofițer ce ar dori să-și facă ceva, să ceară

corpului prin raport avansarea sumei, menționând și modalitățile de plată.

Raportul cu aprobarea corpului care în acest fel ar garanta plata la timp, să-mi fie trimis, iar când hainele sunt gata, în schimbul semnăturii de primirea lor de domnul ofițer, depe contra pagina aceleuiași raport, să mi se înmâneze suma de către corp.

Subsemnatul voi solicita binevoitoarea atențiune în acest sens și din partea dlui Comandant al Diviziei și garnizoanei.

d) Subsemnatul voi face un tarif fix pentru toți domnii ofițeri și subofițeri, care va suferi mici variațiuni numai după calitatea postavurilor din care urmează a se confecționa.

e) Rog a se avea în vedere tot odată că subsemnatul posed aceiași măestrie în confecționarea hainelor civile, ca și în acelor militare.

f) Cred că e și mai onorabil pentru domnii ofițeri și subofițeri a nu fi datori în oraș și să ajungă speculați de orice vântură lume, și o datorie de camarad și părinte vă impune cred și dvs., regulamentul acestei chestiuni de destul de mare importanță pentru domnii ofițeri și subofițeri.

Comitez domnule Colonel pe binevoitoarea dvs. atențiune, vă salut cu profund respect, închei cererea mea cu reînnoirea promisiunii, că toți vor rămâne complect satisfăcuți din punct de vedere al calității lucrului, materialului și prețului, subsemnatul neurmărind numai profitul, ci fiind condus și de dragoste și iubire frățească, românească.

*

Dacă răspunsul ofițerimei orădane va fi favorabil este o dovadă incontestabilă că sub uniforma militară palpită un suflet nobil de bun român și o conștiință de plină demnitate creștinească. Viitorul va arăta.

Timea.

Seva Pădurilor

S'a publicat în numărul trecut al „Infrățirii Românești” tristul și revoltătorul epilog al poveștii înstrăinaților munți ai Moșilor. În vreme ce întregi sate moșești își revendică desperate dreptatea, la justiția care nu le ascultă, în această vreme pădurile pe care le reclamă trec din posesiunea jăcmănitivilor dați în judecată, în posesiunea altor jidani hemesiți a celor dela „Râul Alb” nu

mai puțin ajutați de jidoviții guvernului.

Se începe prin urmare scandalosul cerc vicios. Moșii vor avea să se răfuească neputincioși cu alți stăpâni ai pădurilor ce li-au fost înstrăinate. Și în vremea aceasta jăcmănirea va continua până când bogații munți ai urmașilor lui Avram Iancu vor rămâne pleșuvi și veșnic muștrători, deasupra colibelor sărace ale celor

ce ar trebui să-i stăpânească după dreptate.

Se întâmplă inconsolabil cece se întâmplă pretutindeni. Podoaba munților acestei țări se tot pleacă de secure dela Orșova la Maramureș, din Bihor și Munții Apuseni până în inima Moldovei și mai departe.

Amara poveste a Carstului despădurit pentru a umple mările cu corăbii venețiene, se repetă aici în scopurile precise ale sionismului proteic și criminal. Se repetă povestea pădurilor Spaniei. Până când munții României vor mai avea podoabă de verdeață, mâna criminală nu va osteni. Stă scris cu lăsământ în planurile jidovismului, că trebuie schimbată fața acestei țări ce o dușmănesc atât. Imutabila goliciune a Spaniei trebuie, după planurile lor, să vină și aici; să se abată asupra acestei țări toată vitregia ce o înseamnă niște munți fără vegetație.

Planul se aplică peste tot cu hotărâre ce nu admite observație. Se aplică, firește, cu intermediul statornic al corupției celor dela putere.

Și milă nu încapă la cei ce ni-au pus acest cel mai rău gând. Iată exemplul sinistru al bietului stejar frumos de pe o moșie moldovenească încăpută încă înainte de război pe mâna jidovului. Povestea cea mai tristă a unui biet stejar al acestei țări, care s'a nemerit să fie frumos într'atăta, că inimă de om nu s'a putut îndemna să-l doboare la pământ când au fost doborâți cei de pe aproape. A rămas pustnic și frumos, până în ziua când proprietatea a ajuns în mâna jidanului, căruia i-a trebui drum și l-a făcut tocmai pe acest loc, tăind stejarul fără nici o milă, fără nici un sentiment estetic, pe care nu l-a avut — ca toți ai lui — niciodată.

Mă urmărește inconsolabil sfârșitul exemplificator al acestui bătrân gorun moldovean, de câte ori procesul Moșilor sau vagoanele pornite spre Ungaria îmi amintesc de soarta pădurilor românești. Fără milă... fără sentiment față de natură, față de ce este estetic pentru toată lumea. Planul este precis și diabolic. Pofta în veci nesătuță. Și de aceea pădurile noastre trebuie să se plece una după alta la pământ, ca să servească scopurile proteicului sionism.

Căci să vedeți ce s'a întâmplat tocmai pe vremea procesului Moșilor!

S'a pornit dl Filderman acel neobosit cap al harhărilor din București, prin satele năpădite de jidovi ale Marșmureșului. Și a adunat în

câteva zile, pentru Palestina, două milioane și jumătate care sunt în mare parte pădurile noastre prefăcute în bani exportabili.

Una.

A doua, din aceeași vreme, de-acum o lună.

În Cluj, în acest oraș în care presa românească moare din lipsă de fonduri sau sugrumată de oficialitate, jidovimea are pe lângă ziarul cotidian „Ujkelet“ și un supliment săptămânal oficial, care nu se ocupă absolut de nimic decât de lucruri jidovești: „A Föld“ sau în traducere „Pământul“. Remarcați și țineți minte acest titlu luat din „Proto-coale“; acest nume vestitor al dominațiunii universale jidovești.

Și, în acest jidovesc „Pământul“, a apărut acum o lună o înștiințare, care are o firească legătură cu toate de câte ne-am ocupat până aci. Era un îndemn la comemorarea morții lui Herzl, întemeietorul sionismului, a acestei pretențioase formule a stăpânirii Universale jidovești. Pentru sufletul lui Herzl (gândiți-vă că era tăciune de negru, fiindcă a fost printre cei ce-au ticluit „Proto-coalele“) — pentru sufletul aceistui Herzl se puteau face rugăciuni. Se puteau spune verzi și uscate în conferințe bombastice. În sfârșit, toate câte se obișnuiesc la o comemorare, mai cu seamă jidovească.

Dar jidovii lui Herzl au făcut cu totul altceva, și cecece au făcut este excepțional de caracteristic.

Iată ce spunea înștiințarea din monitorul jidovesc „Pământul“, po-

runca adică, adresată tuturor jidanilor:

Herzl va fi comemorat prin răscumpărarea unei păduri ce se va sădi în Palestina ca să-i poarte numele. 300 de lei măslinul!

Câte trei sute de lei de măslin și de harhăr din România! Excepțional de caracteristic, dar de loc în contradicție cu planurile jidovești. Va să zică, este capabilă această migratoare nație, care nu știe prețui decât lucrul și frumosul preschimbat în ban circulator, să prețuească pădurile când poartă numele unuia de-al ei, când adumbresc pământul ce și-l declară al ei!

Cu dragostea ce-o avem de podoaba munților, cu adorația ce ni s'a acumulat, numai nouă, în neprețuitul „frunză verde“ din toate doinele noastre, am fi în stare să aplaudăm acest act jidovesc. Și totuș, cei 300 de lei de măslin și de jidan, sunt pădurile noastre transformate'n monedă mărunță și'n hârtie de bancă. Sunt secularii noștri, codrii care-și pleacă mereu, zi de zi, mândriile frunzi ca să mărească fondurile domniei jidovești universale!

Este prea criminală fapta, ca să aplaudăm această diabolică comemorare a lui Herzl. Este izbitoare ca o măciucă și avertizează mai mult decât orice, pentru că mai mult decât orice arată ce fel de lovituri nise dau de acești vajnici dușmani ai noștri, ai codrului nostru și a tot ce este goim și lucru al goiului Pădurea lui Herzl își înfige rădăcinile în noi și ne suge.

Tribunul Isata

Asociația „Astra“ la Sălsig

Adunarea generală a Asociației „Astra“, despărțământul Băsești, s'a ținut anul acesta la 2 August în comuna Sălsig, lângă Șilimeghiu.

Des de dimineață trăsurile și carele au adus mulțime de intelectuali și popor din comunele învecinate. Au venit delegați și din Baia Mare și din Cluj.

La ora 8 dimineața mii de țărani și orașeni, în haine de sărbătoare, s'au adunat la biserica românească din sat și au ascultat sfânta slujbă. Răspunsurile au fost date de două coruri: corul mixt al elevilor și elevelor școalei elementare din Sălsig, și corul bărbătesc al plugarilor din Băsești.

După liturghie toată marea mulțime de oameni s'a grupat în curtea

bisericei, unde s'a ținut adunarea generală a „Astrei“.

Ședința o deschide preotul Vasile Merliș din Sălsig, care salută comitetul și pe numeroșii delegați din diferite comune veniți la această adunare.

Venerabilul paroh Vasile Gavriș din Odești, președintele despărțământului Băsești, arată greutatea cu care au avut de luptat membrii Asociațiunii pe vremea ungușilor și fericirea ce o simte azi, când societatea românească întreagă fără deosebire de clase, de regiuni și de confesiuni, își poate ține ședințele ei sub cerul liber și-și poate exprima fără piedici dorințele ei de înălțare prin cultură și de întărire prin credință a întregului neam românesc.

DI Paul Miclea, învățător din Cehul Silvaniei, desvoltă o conferință foarte interesantă asupra primejdiei bolșevismului, arătând că cel mai bun zid, ce se ridică în contra lui, e înțelepciunea țaranului român.

DI protopop Alex. Achim, secretarul despărțământului Băsești, face darea de seamă a activității Asociațiunii în anul trecut. În urmă contietelul prezentându-și demisia se alege cu vii aclamații în noul comitet: președinte dl protopop Alex. Achim și secretar dl Vasile Merliș, preot.

După ședință poporul adunat proclamă eu frenezie pe dl profesor Cătunănu dela Universitatea din Cluj, care ține o cuvântare admirabilă și ca formă și ca fond. Domnia-Să dovedește superioritatea poporului român față de celelalte neamuri; se închină cu recunoștință înaintea sacrificiilor făcute de martirii și luptătorii noștri, din Ardeal și din vechiul Regat, pentru realizarea unirii tuturor românilor; arată în fine marea primejdie ce amenință neamul românesc prin *năvălirea jidanilor* în noua Românie, atrași, ca și barbarii vechi, de bogățiile și belșugul acestor minunate plaiuri. Singurul mijloc de luptă în contra acestor dușmani periculoși — mijloc

care duce cu siguranță la izgonirea lor — se rezumă în deviza: *să nu cumpărăm nimica dela ei și să nu le vindem nimic*. Astfel ei vor muri de foame sau vor pleca să jefuiască alte neamuri.

A urmat apoi o masă comună. După masă a defilat un conduct etnografic cu nuntă țărănească și jocuri de călușeri în frumoase costume naționale și în urmă *doamna Elena Pop Hossu-Longin*, fiica marelui luptător George Pop de Băsești, a ținut o minunată conferință despre arta națională, ilustrând-o cu exemple, atât prin artisticele costume naționale pe care le purta Domnia-Să și doamnele venite din Cluj, de la „Societatea Femeilor Crăștine”, cât și prin modelele, care au fost adunate dela bătrânele din sat și cu care s'a constituit o *expoziție de artă națională*, ce va rămâne deschisă mai multe zile în localul școlii din Sălsig.

Asemenea adunări ar trebui să aibă loc cât mai des, mai ales în nord-vestul României, unde portul național a dispărut aproape cu totul și unde poporul românesc e subminat de două primejdii ucigătoare: alcoolismul și jidanii.

E. B.

Cooperative agricole

Țara românească este o țară eminemamente agrară. Toate nădejdea acestei țării de a se reface se bazează pe recolta îmbelșugată și pe bogăția imensă a solului și subso-lului. O recoltă bună este în stare să îndrepte situația financiară și alimentară a țării. Trecând în lunile Mai și Iunie anul curent în goana t. enului prin câmpiile mănoase ale Banatului, Crișanei, pe valea Mureșului și prin celelalte părți bogate ale ținuturilor alipite mi-am întărit și mai mult încrederea în țărănimea română văzând tot petecul de pământ lucrat, însământat și admirând frumusețea sămănăturilor ce dovedeau un strălucit rezultat a muncii intensive a țaranului nostru și a solului fertil.

Câtă muncă, ostencală n-a depus acest muncitor neobosit înfrățit cu glia pentru ca să-și asigure o bună recoltă.

Mă cuprindea însă o groază, o revoltă când aflai că o parte bună din recoltă e deja arvunită de jidanii perciunați din Maramureș sau alte cuiburi jidovești. Acest parazit se asigură din timp ca să aibă ce ex-

porta. El cumpără truda țaranului, recolta lui pe prefuri de nimica ca apoi exportând produsul muncii țaranului român să-și asigure câștiguri enorme, nemeritate. Jidanul exportă tot ce poate ca să sârăcească țara, să o aducă într'o situație ca cea din primăvara anului 1925 când noi în țară agricolă a trebuit să importăm din streinătate cereale, după unele informațiuni.

Mai verosimil este însă, că nu s'a făcut acest import ci s'a scos grâul dosit în magazii de jidani hrăpăreți vânzându-l cu prefuri fantastice mințind că este importat din streinătate.

Ori este recoltă bună ori rea, câștigul în ambele cazuri este tot al jidanului exportator de cereale, țaranului român nu-i rămâne aproape nimica pe urma muncii lui grele din cursul unui an.

Se întâmplă foarte des că după toată munca serioasă recolta totuși se nimicește din cauza secetei ca în anul acesta în Basarabia, sau vine o grindină ori ploii torențiale și îndelungate ca acum în luna Iulie în partea cea mai mare a țării distrugându-se astfel toată recoltă, rămâ-

nând țaranul român la sapă de lemn, jidanul și în cazurile acestea desperate speculează recolta cea puținică.

Cine despăgubește munca țaranului român atunci când intemperiile îi distrug întreaga recoltă, mine. Nu-i rămâne țaranului altceva decât să împrumute bani cu interese enorme dela bănci jidovești, căci cele românești nu-i dau, pentru a-și putea cumpăra cerealele de care are nevoie ca să-și asigure traiul de azi pe mâine.

Știm, că în urma secetelor cumplite din primăvară, care a bântuit în Basarabia s-a nimicit complectamente întreaga recoltă din acea provincie, iar acuma în Iulie în urma ploilor torențiale, îndelungate și a grindinei grozave s-a distrus o însemnată parte din recoltă în întreaga țară. În luna Iunie s-a ținut un consiliu de miniștri în care s-a discutat modalitățile de ajutorare a Basarabiei rămasă fără recoltă. Consiliul a decis să se facă un apel către țărănimea română ca să dea o parte din recolta sa pentru infometajii din Basarabia. Acest ajutor va ajunge cu siguranță tot numai în mâna jidanilor emigrați din Rusia în mod clandestin în Basarabia. Acești propagatori ai bolșevismului vor face din nou specula cu grâul trimis pentru ajutorarea țaranului român, care va ajunge la acest ajutor numai târziu și după ce plătește sume enorme.

N'ar fi mai bine și moment mai potrivit acuma, ca toți indesezirabili din provincie să fie provocați să părăsească țara deoarece ei n-au drept de a sta în Basarabia. Cu atât mai vartos ar trebui dați afară din țară întru cât zilnic se descopere comploturi bolșevice ai căror organizatori ei sunt. Durere, expulzările acestea nu se fac deoarece se găsesc în totdeauna politicieni jidoviți cari îi ia sub scutul lor precum a dovedit-o în deajuns apelul lui Tzirelsohn, rabinul Chișinăului, apel adresat jidanilor în care roagă pe toți jidanii să voteze cu Sergiu Niță fost ministru averescan fiindcă acel ministru averescan a înlesnit trecerea clandestină la cei mai mulți jidani din Rusia în Basarabia. E adevărat că Țara românească a devenit o colonie, unde toate țările cari ne înconjoară își colonizează jidanii lor. Grație corupției și sistemului de mituire acești jidoviți sunt favorizați, protejați de autoritățile noastre.

În timpul din urmă s'a luat o dispozițiune ministerială cu privire la îndepărtarea, din țară a muncitorilor streini. Cunoaștem și rezultatele acestor

tor dispozițiuni ministeriale, în celea mai multe orașe și mai ales în orașele dela frontiere de vest ca în Arad, Oradea-Mare, Satu-Mare etc. nu s'a dat peste graniță nici un muncitor acordându-li-se maritim de Siguranța Statului încă termine de 3—6—12 luni de a rămânea în țară, în care timp acești indezirabili își vor cere cetățenia română și prin urmare vor rămânea definitiv la noi, ocupând locul muncitorilor noștri și contribuind la fel și fel de comploturi bolșevice contra Statului.

Avem și noi vro 350000 orfani de război, partea cea mai mare din ei nu este plasată în orfeline, cei mai mulți sunt lăsați în grija lui Dumnezeu. Avem afară de aceștia sute de mii de copii sărmani, bolnăvicioși în urma alimentării mizerabile și a locuințelor neigienice.

Avem bogătași mari și mulți cari tot așa de bogați ar rămânea dacă ar lua în îngrijirea lor câte 2—3 din copii aceștia făcând astfel o faptă națională vrednică de urmat și un act de umanitate. Pentru copii noștri nu se găsește astfel de binefăcători, însă pentru dușmanii noștri se află mulți cari se angajează a-i alimenta în timpul verii din truda țaranului român.

Știm că în fiecare an se trimite din Germania și Austria un număr însemnat de copii la noi în țară pentru a primi aici o hrană satisfăcătoare, pentru a petrece vara întreagă în regiunile noastre sănătoase. Intre acești copii sunt elevi din clasele superioare ale liceelor, cari copii pe lângă că se alimentează bine vor mai face și alte servicii patriei lor de unde au plecat cu fel și fel de instrucțiuni pentru a culege informațiuni, a cunoaște ținuturile acestea, având ei nevoie de aceste cunoștințe, când vor ajunge la conducerea Germaniei. Mai nou a început o acțiune de felul acesta și jidanii din Budapesta trimițând la Arad un număr de 90 copii jidani pentru a fi alimentați la noi în lunile de vară.

Țară binecuvântată pentru streini este țara noastră. Orice strein fie el de ori unde venit e ocrotit, amenajat și favorizat în detrimentul elementului românesc și al țării.

Cu vr'o câteva săptămâni mai înainte ministrul de interne maghiar a dat ordin ca în Ungaria să nu se mai stabilească nici un muncitor meseriaș din altă țară pentru a-și câștiga existența acolo. Iată ce măsuri de apărare ia cea țară învinsă fără de a se teme de Liga Națiunilor. Ministrul nostru de interne

pentru ce nu poate face la fel? Pentru ce nu apără interesele industriașilor și comercianților români, apărând astfel interesele Țării și ale Neamului. Autorităților noastre în drept le lipsește sentimentul național, bunăvoința de-a ajuta la formarea unui popor tare. Sunt sute și mii de modalități și căi prin cari s'ar putea ajutata întărirea elementului românesc și consolidarea acestei țări. Voiesc să insist numai asupra unui mijloc de întărire a țaranului român,

Pământul țării îl muncește țaranul român prin urmare el este îndreptățit să culegă rodul muncii sale, nu samsarul de jidan. E timpul suprem ca să se smulgă din mâinile jidovești izvorul de câștig a comerțului cu cereale.

Jidanii trebuie să înlăturați dela aceste venituri enorme fără muncă și fără osteneală.

Operația aceasta de apărare națională nici nu e grea, se poate ușor realiza cu puțină bunăvoință și cu multă inimă românească.

Operația aceasta de apărare ar consta din următoarele :

Să se înființeze prin lege în fiecare comună urbană câte o *cooperativă agricolă* a țaranilor. Prin lege să fie obligat fiecare țaran să fie membru la această cooperativă. Cooperativele acestea să aibe o centrală în capitala de județ. Centrala tuturor cooperativelor să fie în capitala țării.

Comerț cu cereale să nu aibe drept să facă altul decât producătorul și cooperativa. Acestea cooperative ar sta în directă legătură cu țările streine în comerțul cu cereale.

Din înființarea acestor cooperative ar rezulta câștiguri frumoase atât pentru țaranul producător cât și pentru consumator.

În urma acestor cooperative țaranul român n-ar mai fi nevoit să-și vândă recolta pe nimica jidanului, ar da-o cooperativei care i-ar da un preț mai convenabil iar consumatorul fie el particular, fie el comună sau oraș, vor cumpăra direct dela această cooperativă scăpând astfel de samsari intermediari.

Comerțul cu cereale în streinătate tot prin aceste cooperative filiale sau Centrală, să se facă.

Cooperativele să fie sprijinite de Stat, de Banca Națională și de bănciile populare sătești.

Așteptăm pe acei bărbați luminați cu inimă și sentimente românești, cari luând cârma țării în mână sunt hotărâți și vor face tot posibilul de-a veni în ajutorul țaranului român, apărând interesele naționale ale țărânimii prin organizații de cooperative agricole pentru valorizarea produselor agricole.

N-am pretențiuni de a da directive marilor noștri economiști, e o părere modestă a mea, în ceea ce privește ocrotirea elementului românesc, care e baza țării, prin cooperative, agricole care părere am ținut să o dau publicității rămânând ca cei cu studii economice să o accepte sau să găsească o soluție mai bună în direcția aceasta, care soluție trebuie găsită cât mai urgent în interesul țărânimii noastre și în interesul național al țării întregi.

D. Cosma

Cioclii României

„Viitorul“ ziar oficial al guvernului în No. 4972 din 2 Oct. 1924 publică un articol de fond sub titlul de mai sus :

„Cu o lipsă de conștiință a intereselor publice cu adevărat fără precedent, cu o stăruință cu atât mai vinovată cu cât e interesată, „*anumita presă*“ și unele ziare politice de opoziție continuă să înmormânțeze în fiecare zi România.

Dacă cercurile serioase din streinătate și-ar lua informațiunile asupra situației financiare și economice dela noi numai din această presă, desigur că România n'ar mai avea nici umbră de credit, și moneda

noastră ar ajunge la o completă depreciere.

Dintr'un spirit îngust și pătimaș de adversitate politică, *ziarele cari își zic „democrate și independente“* ca și cele de partid, au strămutat luptele politice de pe terenul chestiunilor de principii sau de pe acela al divergențelor obișnuite între diferitele grupări, pe acela al situațiunei financiare și economice a țării.

Având deplină conștiință că deservesc țara și că slăbesc încrederea pe care streinătatea o are în puterea de refacere a unui stat, care a suferit atâta de pe urma războiului, cioclii României nu numai că refuză sistematic să ia act cu cât de pu-

țină obiectivitate de progresele reale săvârșite de țara noastră în ultimii ani pe toate tărâmurile dar le ignorează cu bună știință și în schimb îi cântă, — pe toate tonurile și pe toate paginile ziarelor lor, — prohodul...

Prin „campanii“ perfide și de rea credință, întemeiate nu pe realități ci pe născociri, pe generalizări și pe minciuni, ziarele de cari vorbim încearcă să creeze în țară o atmosferă de descurajare, de alarmare, de panică, vorbesc de falimente și ruine cari nu există decât în fantezia lor rău făcătoare și înfățișează România cea bogată și muncitoare drept o țară gata să se prăbușească.

Dacă în țară, înăuntrul hotarelor noastre, această indeletnicire vinovată, nu poate face tot răul pe care-l intenționează, — în streinătate însă desigur că ecoul acestor calomnii la adresa Statului român dăunează creditului, prestigiului și încrederii de care România se bucură în lume.

Când însă-și o parte a presei ce-și zice românească, dar care nu e însuflețită de simțiminte românești, are o asemenea atitudine violentă, nu este de mirare că unele ziare streine informează greșit opinia publică din Apus asupra adevăratei situații dela noi. Lipsa de solidaritate națională, în jurul chestiunilor de interes obștesc, — cari prin însă-și natura lor sunt în afară de cadrul luptelor politice interne, — este stigmatul ce caracterizează decăderea unor politicieni fără scrupul și fără răspundere, ca și al unor ziare ce slujesc alte interese decât acelea ale țării unde trăesc.

Am lăsat la o parte un fragment cu caracter al politicii de partid și reproducem continuarea ce oglindește adevărul:

„Cei cari se străduiesc din toate puterile să dăuneze creditul României în afară, vor primi desigur cu nemulțumire această declarațiune. Satisfacțiunea lor ar fi fost ca, dimpotrivă, să poată anunța că streinătatea nu ne mai acordă nici o încredere, de vreme ce suntem un Stat gata să se prăbușească...

În ce ne privește, denunțăm din nou opiniei publice pe acești adversari cari lucrează împotriva țării. Nenorocirile și ruinele pe cari le anunță, — dar cari nu sunt reale, — constituiesc bucuriile lor zilnice, iar progresele și consolidarea Statului îi mâhnesc din cale afară. Cioclii României nu vor avea prilejul

să-și exercite meseria. Lumea îi judecă și-i condamnă“.

*

Nota Redacției. Pentru ca opinia publică să înțeleagă dedesupturile constatările juste făcute în articolul reprodus, adăugim ca lămuriri următoarele observațiuni:

Presă opoziției este finanțată de jidani; un fruntaș politic a declarat că însăși „*Indreptarea*“ se alimentează din bani jidovești. Atunci nu este de mirare că aceasta presă opoziționistă stă de partea „anumitei presei“ când este vorba de a bârbi țara în streinătate.

În ce privește afirmația din textul articolului citat că anumita presă a „strămutat luptele politice de pe terenul chestiunilor de principiu pe acela al situațiunii financiare și economice“ a României, aceasta tactică semită nu trebuie să mai surprindă

In atențiunea preoțimei noastre!

Nu întrelăsați să vă comandați și cetiți (se poate procura la ziarul „*Libertatea*“ din Orăștie, cu 35 lei broșura), cartea „*Protocoalele Înțelepților Sionului*“ traducere în românește de studentul Ioan Moța, în care veți afla groaznicul plan jidovesc îndreptat în contra moralei și a ordinii creștine și sociale din întreaga lume. Acest plan pare anume îndreptat mai ales în contra țării și neamului nostru, căci iată ce zice Protocolul IV.: „Iată de ce este necesar să ruinăm credința, să smulgem din spiritul creștinilor principiul însuși al Divinității și al Spiritului pentru a-l înlocui cu calcule și nevoi materiale“. Iată cu ce plan lucră ei de a slăbi credința, care a ținut și conservat trăinicia popoarelor și mai ales a poporului nostru.

Iar în Protocolul XVII. iată ce se zice:

„Noi am avut grija să *discerdităm clasa preoților creștini* și astfel să *desorganizăm misiunea lor*, care astăzi ar putea să ne împiedece mult. Influența lor scade pe fiecare zi. Libertatea conștiinței este proclamată astăzi pretutindeni. Prin urmare, nu mai sunt decât puțini ani, cari ne despart încă de ruina complectă a religiei creștine. Noi vom așeza puterea bisericească și preoțimea în niște cadre atât de strâmte, încât influența lor va fi nulă, față de aceia pe care au avut-o altădată“.

Vedeți iubiți și cinstiți părinți in-

pe nici un român de baștină peritrucă procedura este recomandată în *Protocoalele Înțelepților Sionului*, ale cărui precepte le urmează cu stricteță și desăvârșită stăruință presa jidovită dela noi.

Autorul articolului constată cu indignare „*lipsa de solidaritate națională în jurul chestiunilor de interes obștesc*“ care lipsă se observă tot mai mult la gazetele ce își zic românești, dar cari sunt scrise sau inspirate din umbră de jidani. Dacă autorul articolului ar fi citit „*Protocoalele*“ traduse în românește ar afla că tot răul ce bântue viața noastră politică internă rezultă din machinațiile subversive și antinaționale plănuită de jidani și executate de oameni ca Lupu, Stere și toți nemernicii cari își vând sufletul pentru un blid de linte.

fernalul plan jidovesc care se ramifică în toate direcțiunile, dând mâna cu toate organizațiunile, comunism, socialism, extremist, mișcările sectare adventiste etc. cari caută să distrugă toată morala creștină și ordinea politică-socială din întreaga lume, ca în urma acestei distrugerii mistuitoare să pună ei, jidovii, mâna pe toate bunurile pământești rămase fără duh și viață.

Ei au reușit deja în multe puncte din programul lor, căci au pus mâna pe comerț, industrie și presă prin cari intimidează toate valorile.

Cetiți deci și vă oțeliți în contra acestui plan jidovesc spulberându-l. Nu stați în defenzivă ci luați ofensivă și lupta dreaptă căci aici e vorba de religia, biserica, credința și patria noastră, pe care jidovimea voește a ni le distruge.

Arma fie: „Nici un ac dela jidani!“

Dr. Eugen Munteanu.

Sunt oameni lipsiți de cel mai elementar bun simț și cari nu vor să înțeleagă că noi facem sacrificii atunci când tipărim această revistă. Acești oameni, după ce au primit toate numerile apărute până acum refuză plata abonamentului. Le facem cunoscut că vom fi nevoiți să luăm măsuri de constrângere contra lor. Începând cu numărul viitor vom publica numele acestora și apoi îi vom da în judecată.

Povestea unui geamantan

Vi se spune o povestire tristă... Noaptea, într'un tren. Felinarele ard cu miros greu, ca lângă sicriu. Lume multă în tren, lume care se duce să-și vadă ținta: fericirea, ori chinul. Trenul, apropie și depărtează... În tren, lume înghesuită: funcționari palizi, soldați nedormiți, țărani istoviți, samsari roșii și veseli, văduve cu ochii plânși albastru, copii, cari visează jucării în uruiul sălbatec al roților, pe brațele mamelor chinuite...

Și pretutindeni lume, în vagoane, pe tampoane, în sus și în jos. Și în coridor, observă ochii figura suferindă a unui copil... Este copil și poartă deja semnul celor săraci: șapca de student... licean. Român, căci este frumos — român, căci doarme pe geamantan, român, căci geamantanul lui este sdrențuit, legat cu sfoară, plouat de vreme, moștenit dela părinți...

Ești și tu fiul unui popă ori dascăl, ori fiu de țăran, ori fiu de intelectual român, care nu simte decât de departe mirosul păsărilor fripte, și nu vede decât pe alți săteni. Și doarme liceanul pe geamantanul lui, cum ar dormi un rege pe tron, ori un cerșetor înaintea bisericii... Visează poate, că va fi și dânsul odată fericit și îndestulat în țara lui, că îl va aștepta și pe dânsul automobilul, visează poate că și mama lui va putea vedea soarele Italiei, căci o omoară tusea... Visează studentul român pe geamantanul lui, în care stă poate închis viitorul: de aceia este ruginit lacătul și cărpit geamantanul cu sdrențe... Și trenul scutură, roțile fug, dispar căruțele albe, norii și codrii în goană tot alte păduri, alte râuri, vânturi, oameni, stânci și sate și orașe fug înaintea trenului.

Dar de odată răsând și cu ochii strălucitori de vin, cu gura plină de bomboane, parfumat, elegant, dârz și sgomotos, apare pe culoar tipul... Tipul, pe care-l cunoști și tu, îl cunoști și eu. Tipul din Londra, Viena, New-York, Iași ori Arad... tipul celui, ce se îngrașă din chinul și truda noastră, tipul care nu știi de unde a venit, de ce-a venit la noi, cine l-a trimes, cine-l oprește... tipul, care poartă butoane de briliante, bea șampanie, este prieten cu cei mari, prieten cu cei mici, fumează havană... are amante pretutindeni, își întinde coatele în tinerețe, în sângele, în mușchii noștri... tipul îmbogățitului de războiu... hiena lacrămilor și a sângelui... Și... răstoarnă pe bietul

student. Iși freacă ochii liceanul, i se face amară inima, privește cu groază în sus: iată-l înaintea ta, iată-l vine și te răstoarnă, tu dormi și visezi pe geamantanul tău... și el vede lumea aurului, a cântecului a femeilor... Și liceanul își ridică de pe jos chipiul, își curăță hainele de noroiul ghetelor de lac ale tipului, în urma căruia rămâne numai mirosul de parfum și fumul de țigară...

Și iar se liniștesc toate. Adoarme liceanul pe geamantanul lui sărăcios... visează sortile, cari împart daruri și suferințe... trenul fuge, fuge, par'că l-ar urmări blestemurile cuiva... apar pe cer timide stelele, una după

alta, luna se miră și încearcă să scape din mreaja norilor... și doarme visând frumos liceanul, pe geamantanul lui...

...Biet student român, sosi-vei și tu în stația fericirii?...

Emil Isac.

*

Nota redacției. Ne facem o deosebită plăcere să reproducem această bucată de literatură a dlui Emil Isac. Încet-încet literații distinși vor ajunge să vadă cu ochii realității viața. „Tipul“ așa de bine prins l-au recunoscut desigur toți cititorii noștri. Dl Isac nu i-a spus pe nume. Mai e vreme. De altfel e prea transparent ca să putem înțelege că e vorba despre „jidantul internațional“.

INFORMAȚIUNI

La 2 Septembrie a. c. la Consiliul de Război a Corpului 6 Armată din Cluj, sunt procesele căpitanului Gh. Beleuță (care a stat în două rânduri închis, odată 12 zile și altă dată o lună) și a studenților universitari Aurel Eremeiu, Ion Braicu, Ion Pop, Șerbu M. și Halalai, dați în judecată pentru apologia crimei și pentru niște tipărituri. Între mulți avocați ca: dnii dr Amos Frâncu, dr Valeriu Pop, dr Valeriu Roman, dr Ion Istrate, Angelo Stătescu, Maior dr Băleanu, Căpit. Ioan, etc. s'a înscris și va pleda și dl avocat Corneliu Zelea Codreanu.

La băile Cojocna, jidanii în șir provoacă: Dna Lucreția Căpitan Beleuță, care se află acolo, suferindă în urma loviturilor primite dela soldați cu paturile de pușcă cu ocazia primirii făcute studenților I. Moța și L. Vlad la Cluj, și din care cauză a stat și în clinică, este în șir provocată și molestată de jidani. Așa într'o zi jidanii strângându-se mai mulți probabil că au voit să o atace pe motiv că purta svastica, dar grație intervenției dlui prim pretor Goșa și a preotului protopop Gh. Suciș și a altora, a scăpat de a fi chiar lovită însă nu a scăpat de a fi insultată în tot felul.

Sezizându-se autoritățile despre acest început de agresiune din partea jidanilor, așteptăm să vedem rezultatul anchetelor.

*

Tot în legătură cu cele de mai sus: Dna Lucreția Căpit. Beleuță stând în parcul băilor pe o bancă cu un grup de elevi de a diferitelor școli secundare din țară (Cojocneni

și din alte părți) și vorbindu-le despre cercetășie și excursiuni, mai mulți jidani s'au apropiat cu bas-toane și iarăși a început insultele la adresa dsale, a elevilor și a românilor în general. Dna a anunțat postul de jandarmi, cerând să i se garanteze viața și să se ia măsuri contra provocatorilor.

*

Ni se comunică că orice tipăritură cu svastică va fi oprită și confiscată pentru că nu le place jidanilor să o vadă.

Ne permitem o întrebare care așteaptă un răspuns: Dar dacă nici românilor nu le place „Mogen Duvăd“ (steaua în șase colțuri jidovească) de ce nu se dă ordine să nu se mai pună în toate părțile, pe toate sinagogele în văzul tuturor?

De ce nu se dă ordine să se dărâme biserica Trei Erarchi (monument istoric) din Iași, care are mii de savastici în săpăturile de piatră și în picturi?

De ce nu se dărâmă catacombele din Roma, unde s'a plămădit creștinismul?

De ce nu se schimbă piatra de pe mormântul Mariei de Mangop (soția lui Ștefan cel Mare, atletul lui Cristos, domnul Moldovei) care o are pe epitaf?

De ce nu se dă ordin tuturor ciobanilor români ca să nu o mai sape în bețele lor, și femeilor românce ca să nu o mai țese și brodeze în scorturile și cusăturile lor care constituie quintizeșta artei naționale și care minunează pe toți streinii?

*

Un inconștient ce răspunde la numele de Ciorâța (antreprenorul băilor

Cojocna) de origină română, de profesie învățător, incompatibil cu afacerile de soiui pe care le girează, a oprit pe dna Lucreția Cap. Beleuță de a-și urma cura prescrisă de medici la băi, pe motivul că poartă svastică. Mai mult a îndemnat pe jidani să o lovească pe aceasta lupfătoare, spunând că toți acei ce simțesc la fel cu dna Beleuță sunt niște nebuni în frunte cu dl prof. A. C. Cuza. Iată cine califică în felul acesta pe dl Cuza și pe o întreagă masă intelectuală (studentimea universitară) și alți cărturari de seamă din țara noastră și chiar de peste hotară. (Vezi revista Hammer ce apare în Leipzig, în care aduce elogii dlui prof. A. C. Cuza atribuindu-i și recunoscându-i doctrina naționalismului creștin științific mondial. La fel i se recunoaște și de către dl Lambelin Roger, unul dintre fruntașii mișcării naționaliste creștine din Franța și mulți alții români și streini).

O iertăm pentru că a făcut-o din prostie.

*

În ziua de 6 August a. c. în satul Cojocna din Ardeal s'a făcut o vizită de către dl ministru Lapedatul. Cu ocazia aceasta au fost și foarte mulți intelectuali. La masa comună ce a avut loc la restaurantul băilor după mai multe discursuri și în urma propunerii părintelui protopop Gh. Suciuc s'a dat următoarea telegramă dlui Prof. A. C. Cuza la Iași:

„Adânc revoltați în sufletul nostru de români de încalificabila agresiune ce s'a îndrăsnit față de dvoastră și prin dvoastră față de întreg neamul românesc, insultă care privește în venerabilul profesor Cuza pe un mare apostol al românismului, vă trimitem simțimentele noastre de profund respect. Românii solidari vor ști să-și facă datoria în marginea legii, dar datoria întreagă.“ Semnați: doamnele Maria A. Ciorța; Goșa; Pop; Lucreția căpitan Beleuță, membră a L. A. N. C.; Sașa Ciomac; Ionescu; Lucreția Anesiu; Emilia Suciuc; Virginia Feldrean; Mărioara Vaida; Roza Mezei; Livia Mezei; Olimpia Mezei; Ana Șerban; Viorica Poruț; apoi domnii; profesor universitar V. Meruțiu, deputat; prof. universitar D. Călugăreanu; prof. universitar A. Ciorța, Rector Academiei de Comerț; Mureșanu; Goșa; preot protopop gr. oriental Gh. Suciuc; preot protopop gr. cath. Ioan Hațiegan; Goșa; Vasilescu ziarist; Șt. Fabius avocat; Feldreanu; Anesiu; Dr. Iuliu Coroianu; A. Pop; Cornel Moldovanu; Vasile Beldean

teolog: Aurel Checicheș teolog; Valer Pop; Aurel Moldovanu; Valer Poruț; Ion Runcu; profesor M. Tilenki; Alexandru Ilieș, comerciant; Șt. Moldovanu; N. Vaida; preot Aurel Schiopu; Ion Checicheș și mulți alții.

*

Suntem informați că zilnic sosesc înscrieri de acționari, din întreaga țară pentru crearea unui fond necesar apariției unui ziar zilnic naționalist creștin în București, drept răspuns la „Chemarea“ dlui Capt. Beleuță din Cluj, Calea Victoriei 38.

Dăm copia unei din sutele de scrisori, primite dela un sătean:

„Stimate domnule căpitan:

Fiind mare nevoie pentru apariția unui ziar național creștin, cât mai curând, rog a-mi primi înscrierea a 5 acțiuni. Sunt țaran agricultor, crescut în libertatea câmpului, ce ne-o dă natura. Dorim ca scumpa noastră patrie, stropită cu sângele nostru să fie și ea liberă de străini. Cu noroc (ss.) Ion G. Lupițiu econom Cugir jud. Hunedora“. În numerile viitoare vom mai da și alte scrisori.

*

Dnul Vasile Comșa, mare proprietar din Voineasa, Râmnicul-Vâlcea printr'o scrisoare foarte frumoasă, se înscrie cu 200 acțiuni pentru ziarul zilnic proiectat și asigură 100 de abonamente.

*

Fiindcă dl dr Ioan Istrate pleacă la București unde va face avocatură și ziaristică, colaboratorii revistei sunt rugați a trimite manuscrisele și ceea ce privește redacția pe adresa Căpitanului Gh. Beleuță, Calea Victoriei 38, Cluj care a primit secretariatul revistei noastre.

*

Sâmbătă 8 August a. c. a fost arestat căpitanul Gh. Beleuță din Cluj pentru că a tipărit niște manifeste prin care îndemna publicul românesc indignat de agresiunea jidanilor asupra dlui prof. A. C. Cuza, să-și păstreze calmul necesar și liniștea desăvârșită. După explicațiile date a fost pus în libertate. Miercuri, 12 August iarăși s'a dispus arestarea pentru același motiv, însă a fost pus din nou în libertate.

Și atunci când cineva dă dovadă de cea mai mare iubire, cuminte și chibzuită atitudine, se face vinovat în țara aceasta?

Se vede cât de departe, cum lucrează puterea lui Iuda în această țară, care caută prin presa lui să influențeze guvernul și să asmuțe

organele administrative și asupra celor ce n'au uitat un moment să-și facă datoria deplină către patria lor.

*

Nouii doctori în medicină, dela facultatea din Iași. Consiliul sanitar superior a acordat dreptul de liberă practică medicală, următorilor doctori cari au obținut diploma la facultatea de medicină din Iași:

D. Calmiski N. Gh., Copelovici Marcu, Franc Avram, L. Ștrul, Serbinschi Malca, Norleanu C. Maria, Terelei Petru, Teodorescu Aurora, Gissihbler German, Șwartman Ihlil, Orjehovschi Haim Wolff, Gelbruch Guldes, Gheorghiu Alexandru, Ștreitman L. David, Breitman Simon, Zeiter Labschi Perla, Steinberg Ștrul, Șteinberg Mendel, Zubritschi Pessea Cansanschi, Sara Dreize, Naiberg Aisig, Rosenthal Georges, Sănescu Const.

Dăm numele celor ce și-au luat doctoratul în medicină la Universitatea din Iași pentru a vedea și a se convinge mulți din cei lipsiți de simțul adevărului, că nimeni nu-și poate însuși cultura fără bună stare materială.

*

Dl Gălan, învățător din Gâlgău s'a abonat la foaia „Libertatea“ dela Orăștie. Pripredetorul Ioan Rusu a dat ordin notarului care e jidan, să confisce foaia fără a arăta motivul, ceea ce a și făcut. Învățătorul ducându-se la primărie și cerând socoteala de acest abuz, a fost dat în judecată de notarul jidan pentru ultragiul.

Nu ne miră purtarea jidanului, dar surprinde dreptul pe care și l-a luat pripredetorul Rusu de a da un ordin ca cel de mai sus. Cu ce drept? În baza cărei legi a ordonat o astfel de confiscare, el, omul care e plătit să aplice legea?

Este aceasta un abuz de autoritate? Dacă este abuz și nelegiuire este și o sfidare la adresa românismului. Nici în alte timpuri, când românii de prin părțile aceste erau suspecți de orice făceau, vorbeau sau scrieau nu se găsea unul de talia dlui Ioan Rusu pripredetor.

*

Ni se comunică din Lemniu că preotul satului anume Șt. Bota luptă pentru dărâmarea cooperativei și a băncii susținute cu mare greutate de inimosul român secretarul Mezei din acea comună.

Oare în deplină conștiință face preotul pe gustul jidanilor sprijinind pe jidani contra poporanilor (fiilor sufletești), ai sfinției sale?